

ឆ្នាំទី២/២០០៧ . លេខ៣

ISSN 1992-044X

លេខអ ១៩៧២-០៤៤X

ព្រឹត្តិបត្រ

NEWSLETTER

Vol.2/2007 . No. 3

សហព័ន្ធនៃវិស័យសៀវភៅកម្ពុជា

Federation for the Development of the Book Sector in Cambodia
Fédération pour le Développement du Secteur du Livre au Cambodge

ព្រឹត្តិបត្ររបស់សហព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍សៀវភៅនៅកម្ពុជា

ចេញផ្សាយ១ឆ្នាំ២ដង

អាសយដ្ឋាន : អគារ១៤៨ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចម្ការមន ភ្នំពេញ

ទូរស័ព្ទលេខ : ០២៣ ៧២៦ ៤១៤ អ៊ីមែល : bookfederation@online.com.kh

សហនាយកការផ្សាយ : លោកបណ្ឌិតពៅ ធនវណ (អ៊ីអ៊ីឌី អាឡើម"ង" ជំនាញការនៃសមាគមបណ្ណារក្ស

និងឯកសារវិទ្យាស្ថាន) - អ្នកស្រីបាល់ វណ្ណារក្ស

ជំនួយការសហនាយកការផ្សាយ : លោកកុក រស់ - លោកម៉ាច ម៉ន

ជំនួយការត្រួតពិនិត្យអត្ថបទបកប្រែ :

សម្រាប់ភាសាបារាំង កញ្ញា ហួត សុជាតា Ms. Heloise Tissot

សម្រាប់ភាសាអង់គ្លេស Helen Jarvis, ពៅ ធនវណ

អ្នករចនាតម្លៃគ្របនិងទំព័រ : លោកខេង ពិទ្ធកេត្យា

តួអក្សរខ្មែរផ្តល់ដោយមជ្ឈមណ្ឌលខេមរសិក្សា

បោះពុម្ពដោយរោងពុម្ពពន្លឺខ្មែរ ចំនួន ១.៥០០ក្បាល

© រក្សាសិទ្ធិ សហព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍សៀវភៅនៅកម្ពុជា គ.ស. ២០០៧

លទ្ធក ១៩៩២-០៤៤X

ឧបត្ថម្ភការបោះពុម្ពផ្សាយដោយមូលនិធិ"រ៉ុកហ្គើលរ៉េ" (Rockefeller Foundation)

Newsletter of the Federation for the Development of the Book Sector in Cambodia (FDBC)

Published twice a year in June and December

Vol. 2/2007 No.3

Postal address: 148 Norodom Blvd, Sangkat Tonle Bassac, Khan Chamkar Mon, Phnom Penh

Phone: 023 726 414, E-mail: bookfederation@online.com.kh

Co-Editors: Dr. POU Thonevath (EED Germany, consultant librarian to the Cambodian Librarians and Documentalists Association) / PAL Vannarirak

Editors-Assistants: KOK Ros / MACH Morn

With the kind assistance of

Huot Socheata and Ms. Heloise Tissot for the French Language

Dr. Helen Jarvis & Dr. POU Thonevath for the English Language

Cover & graphic design: KHENG Pytou Kethya

Khmer font by Courtesy of the Center for Khmer Studies (CKS)

Printer: Ponleu Khmer 1500 Copies

© Copyright FDBC 2007

ISSN 1992-044X

Published with the financial support of the Rockefeller Foundation

មាតិកា / Contents / Table des Matières

អត្ថបទ /Articles/Articles

គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកចាយ : ការអភិវឌ្ឍសៀវភៅសិក្សា	03
La Maison d'Édition et de Distribution : Le développement du livre scolaire	05
The Publishing and Distribution House: TEXT BOOK development	07
ស្ថានភាពរោងពុម្ពនៅកម្ពុជា	09
L'état des imprimeries au Cambodge	11
Printers' status in Cambodia	13

ការពិនិត្យនិងការវាយតម្លៃសៀវភៅ/Book Reviews/Comptes rendus

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេច ព្រះស៊ីសុវត្ថិ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតីព្រះរាជដំណើរទៅក្រុង បារាំងសែស ឆ្នាំមមី អដ្ឋសក ត្រូវនឹងឆ្នាំបារាំង ១៩០៦ រៀបរាប់ពីទិដ្ឋភាពសៀវភៅនេះ	14
Le voyage de S.M. Sisowath, roi du Cambodge, en France,... , en 1906 parl'Okñā Veang Thiounn	15

របាយការណ៍និងព័ត៌មានផ្សេងៗ

សកម្មភាពក្រុមការងារទាំង៤នៃសហព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍សៀវភៅនៅកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៧	17
Activities of the 4 working groups in execution of Rockefeller Foundation's 2007 Budget	21
ការិយាល័យសៀវភៅនិងបណ្ណាល័យនៃស្ថានទូតបារាំងនៅកម្ពុជា	23
Le Bureau Du Livre Et Des Bibliothèques De L'ambassade De France Au Cambodge	24

Office of Books and Libraries of the French Embassy in Cambodia	25
កម្មវិធីលើកតម្កើងវិស័យសំណេរនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍និងគម្រោងបណ្ណាល័យឌីជីថល	
និងគម្រោងបណ្ណាល័យឌីជីថល	26
V.A.L.E.A.S.E et le projet de bibliothèque numérique	27
V.A.L.E.A.S.E and the digital libraries project	27
ការបំប្លែងឯកសារនិយាយពីកម្ពុជាទៅជាឯកសារឌីជីថល	28
Digitization of the “Cambodian” Collections	29
ពានរង្វាន់ការតែងនិពន្ធនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (ប្រទេសថៃ)	30
Le prix de littérature d'Asie du Sud-Est : S.E.A. Write Thailand 2006	31
2006 S.E.A. WRITE Thailand	31
គោលការណ៍បោះពុម្ពរបស់វៃយ៉ំ	32
Reyum’s Publishing Program	32
សមាគមអ្នកនិពន្ធពិភពលោក ឬ ភី. អ៊ី. អិ. អន្តរជាតិ (INTERNATIONAL P.E.N)	33
ពាក្យសុំចូលជាសមាជិក/ Formulaire de demande/Membership Application Form	43
មតិយោបល់/Suggestion	44

គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយ : ការអភិវឌ្ឍសៀវភៅ

អត្ថបទដោយ ឈា ឈៀន

ផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍សៀវភៅ គឺជាផ្នែកសំខាន់មួយក្នុងចំណោម ផ្នែកនានារបស់គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយ ។ វាជាដើម ចមនៃអាជីវកម្មរបស់សហគ្រាសនេះ ដោយហេតុថា កាល ណាមានគំរូសៀវភៅ ទើបមានការបោះពុម្ព ទើបមានការ ដឹកជញ្ជូនយកទៅលក់ដូរនិងមានការប្រើប្រាស់ ។

កន្លងមក គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយបានយកចិត្ត ទុកដាក់យ៉ាងស្រួចស្រាលទៅលើសៀវភៅសិក្សា ព្រោះ សៀវភៅប្រភេទនេះមាននាទីសំខាន់និងចាំបាច់បំផុតសម្រាប់ កូនខ្មែរទូទាំងប្រទេស ។ ដោយសាររាជរដ្ឋាភិបាលនិង ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយ បានទទួលបទពិសោធយ៉ាងច្រើនក្នុងការអភិវឌ្ឍសៀវភៅ ដែលនៅក្នុងនោះ យើងមានធនធានមនុស្សដែលមានជំនាញ ស្រាប់និងមានការបំពាក់បំប៉នពីសំណាក់អ្នកជំនាញខាង កិច្ចការអភិវឌ្ឍនេះ ដែលមានបទពិសោធល្អៗមកពីអារ្យ ប្រទេសនិងប្រទេសក្នុងតំបន់ ទាំងអស់នេះនាំឱ្យស្នាដៃរបស់ គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយអាចមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការ ផ្តល់ចំណេះដឹងដល់សិស្សានុសិស្ស ដោយសមស្របតាម និន្នាការអប់រំរបស់ពិភពលោក ។

តើយើងនឹងបន្តអភិវឌ្ឍន៍សៀវភៅសិក្សាមួយមុខគត់ ឬយ៉ាងណា?

តទៅអនាគត គ្រឹះស្ថាននេះនឹងអភិវឌ្ឍសៀវភៅគ្រប់ យ៉ាងដោយយកជម្រើសជាអាទិភាព គឺសៀវភៅសិក្សា បន្ទាប់មកជាសៀវភៅអំណានបន្ថែមនិងបន្ទាប់មកទៀត ជា សៀវភៅដែលបម្រើសេចក្តីត្រូវការរបស់មជ្ឈដ្ឋានទូទៅ ។ គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយមាននិងបានរៀបចំជា

ស្រេចនូវអ្វីៗដែលជាជំនួលយ៉ាងរឹងមាំសម្រាប់កិច្ចការរបស់ ខ្លួន តើទាំងនោះជាអ្វីខ្លះ?

អ្នកនិពន្ធ

អ្នកនិពន្ធសុទ្ធសឹងជាសាស្ត្រាចារ្យ គ្រូបង្រៀនដែលមាន លក្ខណសម្បត្តិចម្បងៗ គឺចំណេះដឹងជ្រៅជ្រះផ្នែកមុខវិជ្ជា ឯកទេស ចិត្តសាស្ត្រ គរុកោសល្យ ជាពិសេស គឺគ្រូ បង្រៀនដែលបានឈរជើងបង្រៀនផ្ទាល់ច្រើនឆ្នាំនិងមាន ចំណូលចិត្តក្នុងសកម្មភាពស្រាវជ្រាវ ។ ក្រៅពីនេះ អ្នកនិពន្ធ ទាំងនោះក៏មានវិជ្ជាខាងការនិពន្ធដែលជួយលាបលន សំណេរឱ្យកាន់តែមានចរិតយថាប្រភេទរបស់សៀវភៅ សិក្សា ។ ដូចនេះយើងអាចដោះស្រាយបានចំពោះពាក្យថា "បើគ្រូបង្រៀនមិនចេះវិជ្ជានិពន្ធ គ្រូនោះក៏មិនអាចសរសេរ សៀវភៅសិក្សាបានដែរ ។ បើអ្នកនិពន្ធជម្ពុជានោះមិនមែន ជាគ្រូបង្រៀន អ្នកនិពន្ធនោះក៏រឹតតែមិនអាចសរសេរសៀវ ភៅសិក្សាបានដែរ" ។

អ្នករៀបរៀង

អ្នករៀបរៀងជាអ្នករៀបចំធ្វើគ្រោងសៀវភៅតាមមុខ វិជ្ជាឯកទេសដោយសហការជាមួយអ្នកនិពន្ធធ្វើទម្រង់ សំណៅលើកុំព្យូទ័រដែលមានបែបផែនប្រែប្រួលទៅតាម កម្រិតចំណេះដឹងនិងអាយុរបស់អ្នកអាន(សិស្ស) ។ ក្រៅពី នេះ អ្នករៀបរៀងក៏ជាអ្នកផ្តល់យោបល់ដល់អ្នកនិពន្ធចំពោះ ខ្លឹមសារនានាទៅតាមឯកទេសរៀងៗខ្លួននិងជាសិល្បករ ដែលមានជំនាញខាងការរចនា ហើយការរចនានោះសាត់ ក៏

អភិវឌ្ឍន៍

ត្រូវគោរពលក្ខខណ្ឌច្រើនយ៉ាងនៃក្បួនចិត្តសាស្ត្រ គរុកោសល្យ ។ ដូចនេះអ្នករៀបរៀង ធ្វើការជាមួយអ្នកនិពន្ធផង ធ្វើការជាមួយអ្នកគំនូរផងនិងធ្វើការជាមួយអ្នកវាយអត្ថបទនិងរចនាទំព័រផង ។

អ្នករចនាទំព័រ

អ្នករចនាទំព័រជាសិល្បករដែលមានឧបនិស្ស័យខាងការរចនានិងគំនូរ តាមធម្មតាអ្នកមិនចេះវិជ្ជាគំនូរ ក៏អាចធ្វើកិច្ចការនេះបាន ប៉ុន្តែធ្វើទៅបានល្អ លុះត្រាតែអ្នករៀបរៀងមានទេពកោសល្យខ្ពស់ក្នុងជំនាញរបស់ខ្លួន ក្នុងកិច្ចការរចនាទំព័រ ។ គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយមានសមត្ថភាពល្អប្រសើរដោយយើងមានអ្នកដែលមានទេពកោសល្យខាងការរចនាទូទៅខាងគំនូរដោយដៃនិងដោយកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ ក្រៅពីរចនាទំព័រសៀវភៅសិក្សា យើងអាចរចនាទំព័រផ្សេងៗទៀតដូចជាទំព័រផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម ទំព័រសៀវភៅអំណានបន្ថែម (រឿងនិទាន រឿងប្រលោមលោកសម្រាប់កុមារ ទស្សនាវដ្តីកុមារនិងគេហទំព័រ) ។

អ្នកឯកទេសកម្មវិធី ភាសា អក្ខរាវិរុទ្ធ

កម្មវិធីសិក្សាជាគោលនាំផ្លូវសំណេរឲ្យដើរតាមដោយប្រុងប្រយ័ត្ន មិនអាចបត់បែនបានឡើយ ។ ដូចនេះអ្នកឯកទេសកម្មវិធីត្រូវជាមនុស្សមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការតាមដានសំណេររបស់អ្នកនិពន្ធ ។ មួយវិញទៀត ដោយសារមនុស្សរាប់លានសុទ្ធតែបានអានសៀវភៅសិក្សា អ្នកអានទាំងនោះសុទ្ធតែបានទទួលជ្រួតជ្រាបដោយ :

- ភាសា (ពាក្យពេចន៍ ឃ្លាឆ្ងាយ) សំណេរដែលធ្វើឲ្យឆ្ងាយស្តាប់ ឆ្ងាយយល់ ឆ្ងាយចងចាំ ។
- ការប្រើប្រាស់បច្ចេកសព្ទភាសាខ្មែរ បច្ចេកសព្ទជាកម្ចីពីបរទេស បច្ចេកសព្ទជាភាសាបាលីនិងសំស្ក្រឹត

ពាក្យខ្មែរមួយចំនួនដែលកំពុងមានការវិវត្តនិងកំពុងឈានទៅរកការប្រើប្រាស់ជាលក្ខណៈ " ឯកភាពជាតិ" - សំណេរអក្ខរាវិរុទ្ធនឹងមានទម្លាប់យកទៅប្រើនៅក្នុងអាជីពរៀងៗខ្លួន ។ អ្នកឯកទេសភាសា ត្រូវតែជាអ្នកមានចំណេះដឹងជ្រៅជ្រះខាងអក្សរសាស្ត្រ គឺជាអក្សរសាស្ត្រដែលមានការសម្របសម្រួលជាមួយអក្សរសាស្ត្របរទេស(ក្រៅពីភាសាខ្មែរសុទ្ធ) ។ ការដែលសំខាន់បំផុតនោះ គឺគ្រប់សៀវភៅទាំងអស់ដែលអភិវឌ្ឍដោយគ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយសុទ្ធតែមានឯកភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ពាក្យបច្ចេកទេសសំណេរទាំងអស់ ។

អ្នកឯកទេសមុខវិជ្ជា

មុខវិជ្ជាដែលបាននិពន្ធដោយក្រុមអ្នកនិពន្ធចូចហើយត្រូវទទួលការពិនិត្យយ៉ាងល្អិតល្អន់ដោយអ្នកឯកទេសមុខវិជ្ជាអ្នកឯកទេសនេះ ត្រូវមានសមត្ថភាពតាមជំនាញរៀងៗខ្លួន (រូបវិទ្យាគីមី...) និងចិត្តសាស្ត្រ គរុកោសល្យខ្ពង់ខ្ពស់ ហើយធ្លាប់បានប្រឡូកក្នុងអាជីពជាគ្រូបង្រៀនច្រើនឆ្នាំប្រកបដោយបទពិសោធល្អៗ ។ គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយមានអ្នកឯកទេសលំដាប់នេះតាមគ្រប់មុខវិជ្ជាទាំងអស់សម្រាប់រ៉ាប់រងគុណភាពសៀវភៅឲ្យមានកម្ពស់ប្រហាក់ប្រហែលប្រទេសក្នុងតំបន់ ឬ អន្តរជាតិ ។

ការណ៍ដែលបានរៀបរាប់ខាងលើទាំងឡាយនេះ នៅមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ប្រសូតសៀវភៅដែលចង់បាននោះឲ្យបានល្អឡើយ ។ គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយនៅមានកិច្ចការសំខាន់មួយទៀត គឺការសាកល្បងសៀវភៅដោយយកសំណេរនិពន្ធដែលបានរៀបចំតាមដំណាក់កាលដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើរួចហើយ ទៅធ្វើការសាកល្បងនៅក្នុងថ្នាក់រៀនផ្ទាល់ ដោយជ្រើសរើសយក

មជ្ឈដ្ឋានថ្នាក់រៀនខុសៗគ្នា ។ ថ្នាក់រៀននៃមជ្ឈដ្ឋានដែលមានសេដ្ឋកិច្ចល្អ ថ្នាក់រៀននៃមជ្ឈដ្ឋានដែលមានសេដ្ឋកិច្ចមិនល្អ គ្រូបង្រៀនល្អ គ្រូបង្រៀនមធ្យមនិងគ្រូបង្រៀនខ្សោយ ។

ផលដែលបានមកពីការសាកល្បងនៅតាមសាលារៀនយ៉ាងច្រើនដោយគ្រូ-សិស្សផ្ទាល់នេះ បានមកជាយោបល់ល្អៗការពិនិត្យឃើញដោយជាក់ស្តែងនូវស្ថានភាពវិជ្ជមាននិងអវិជ្ជមាននៃខ្លឹមសារ ភាពសមស្របនិងមិនសមស្របតាមសេចក្តីត្រូវការនិងចំណុចសំខាន់ៗយ៉ាងច្រើនទៀតដែលគ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយ នឹងយកមកធ្វើសំយោគដើម្បីឲ្យសៀវភៅមានគុណភាពកាន់តែល្អប្រសើរឡើង ។

ដំណាក់កាលចុងក្រោយ គឺការអនុម័តដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកឯកទេសមុខវិជ្ជា អ្នកឯកទេសភាសា អ្នកឯកទេស

កម្មវិធី របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជននិងកីឡា ។ ការពិនិត្យលើលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់យ៉ាង ដើម្បីផ្តល់ការធានានិងទទួលស្គាល់ថា សៀវភៅដែលគ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយបានអភិវឌ្ឍនោះ អាចយកទៅប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនៅតាមសាលារៀនទាំងឡាយរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

នៅពេលដែលសៀវភៅទាំងឡាយបានទៅដល់ដៃគ្រូនិងសិស្សានុសិស្ស គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយ ធ្វើការវាយតម្លៃជាប្រចាំលើគុណភាពដោយវិធីផ្សេងៗ ដូចជាការចុះស្រាវជ្រាវដល់សាលារៀនផ្ទាល់ ការសាកសួរ ការធ្វើតេស្តតាមមជ្ឈដ្ឋាននានា ដើម្បីយកមកធ្វើការកែលម្អនិងសម្របទៅតាមនិន្នាការពិភពលោក ជាបន្តទៅទៀត (សម្រាប់ការបោះពុម្ពលើកក្រោយៗ) ។

La Maison d'Édition et de Distribution : Le développement du livre

Le développement du livre est un des secteurs les plus importants pour la Maison d'Édition et de Distribution. C'est la cause principale de l'activité commerciale de cette entreprise, car sans livre, ni publication ni distribution ni utilisation n'auraient pu voir le jour.

Dans le passé, la Maison d'Édition et de Distribution focalise toute son attention sur les manuels scolaires par leur importance et nécessité pour les enfants de tout le pays. Grâce à l'appui du gouvernement et du ministère de l'Éducation, de la Jeunesse et des Sports, la Maison d'Édition et de Distribution acquiert davantage d'expériences dans le développement du livre, avec les ressources humaines qualifiées qui ont reçu les formations supplémentaires données par les experts en cette matière venant des pays développés et de la région. Ceci rend efficaces les œuvres réalisées par la Maison d'Édition et de Distribution, s'agissant de transmettre des connaissances aux élèves con-

formément à la tendance mondiale de l'éducation. Seul le développement des manuels scolaires suffira-t-il ? À l'avenir, cette maison développera tous types de livres, la priorité étant d'abord portée sur les manuels scolaires, ensuite sur les livres pour la lecture supplémentaire et enfin sur les livres créés pour répondre aux besoins du milieu général. La Maison d'Édition et de Distribution a développé des supports solides pour sa production. Quels sont-ils ?

Les auteurs

Ce sont des professeurs qui possèdent des expériences et des connaissances approfondies sur leur domaine de spécialité : psychologie et pédagogie, et surtout qui dispensent eux-mêmes des cours pendant plusieurs années et aiment faire des recherches. Les auteurs sont par ailleurs impliqués dans l'écriture, ce qui leur permet de bien

rédigier les textes selon leur spécificité. Nous pouvons en déduire ainsi : « un professeur ne sachant pas écrire et un auteur n'étant pas professeur, ne peuvent, ni l'un ni l'autre, être auteur de manuels scolaires ».

Les éditeurs

Les éditeurs préparent le plan des livres dans chaque spécialité, en collaboration avec les auteurs, créent la version provisoire sur ordinateur qui varie selon le niveau d'éducation et l'âge des lecteurs (élèves). De plus, les éditeurs donnent des conseils aux auteurs concernant le contenu selon leur spécialité respective et sont spécialisés en illustrations qui doit se conformer aux contraintes psycho-pédagogiques. Ils travaillent donc en collaboration avec les auteurs, les illustrateurs ainsi qu'avec les maquettistes.

Les maquettistes

Ce sont des artistes ayant pour vocation les illustrations et les dessins. Normalement, ceux qui ne sont pas bons en dessin peuvent aussi exercer ce métier, mais pour ce faire, l'éditeur doit être talentueux dans sa spécialité. Pour la conception des maquettes, la Maison d'Édition et de Distribution connaît un progrès en termes de compétence, grâce à nos spécialistes en dessin sur papier et en graphisme sur ordinateur. À part les manuels scolaires, nous sommes en mesure de créer des maquettes publicitaires, des livres pour la lecture supplémentaire (contes, romans et magazines pour enfants, pages d'accueil...).

Les spécialistes de programmes, langues orthographes

Le programme scolaire exige une écriture correcte et irréprochable. Ainsi, les spécialistes de programmes doivent être suffisamment qualifiés pour faire le suivi des textes rédigés par les auteurs.

De plus, comme des millions de personnes lisent les manuels scolaires, ils ont une sensibilité dans les éléments suivants et les utilisent dans leur carrière:

- la langue (vocabulaire, structure des phrases) : écriture simple qui rend le texte plus facile à comprendre, à retenir
- l'utilisation des mots techniques en khmer, des

mots techniques empruntés à l'étranger, au pâli, au sanskrit et d'autres mots khmers en voie de « l'unification nationale»

- l'orthographe

Les spécialistes de langues doivent être issus du domaine « ès lettres », des lettres composées avec celles d'autres pays (hormis le khmer pur). Ce qui est important, c'est qu'un accord a été trouvé dans l'utilisation des mots techniques dans tous les livres produits par la Maison d'Édition et de Distribution.

Les spécialistes de matières

Les matières déjà réalisées par l'équipe d'auteurs devront être examinées minutieusement par les spécialistes de matières. Ces spécialistes doivent maîtriser leur domaine d'intervention (physique, chimie..) et être de bons psychologues et pédagogues. Ils doivent également avoir beaucoup d'expériences dans l'enseignement. La Maison d'Édition et de Distribution est composée des spécialistes de toutes les matières afin d'assurer la qualité des livres et d'atteindre le niveau international.

Les critères mentionnés ci-dessus ne suffisent pas pour produire un bon livre comme nous le souhaitons. La Maison d'Édition et de Distribution se voit confier une autre mission : tester les livres. Cette mission consiste à tester la version qui a été réalisée selon les étapes indiquées ci-dessus directement dans les classes, le milieu devant être différent d'une classe à une autre : milieu aisé, milieu modeste, professeurs de bon niveau, de niveau moyen et de niveau faible.

Les résultats de ce test dans les écoles, les recommandations intéressantes faites par les enseignants, l'étude réelle des points positifs et négatifs dans le contenu, la réponse aux besoins et d'autres points importants sont pris en compte avant de faire une synthèse pour le perfectionnement des livres.

Une dernière étape, l'accord donné par les spécialistes de matières, de langues et de programmes du ministère de l'Éducation de la jeunesse et du sport. Il s'agit d'une évaluation avant de donner un agrément qui atteste que

les livres produits pourront être utilisés officiellement dans les écoles du Royaume du Cambodge.

Quand les livres se trouvent dans les mains des enseignants et des élèves, la Maison d'Édition et de Distribution fait régulièrement l'évaluation sur la qualité des livres par divers moyens : voyages d'étude sur terrain (écoles), les questionnaires, les tests dans différents milieux, le but étant d'améliorer les livres et de les adapter à la tendance mondiale (pour la prochaine édition).

Traduit du Khmer

The Publishing and Distribution House: TEXT BOOK DEVELOPMENT

Text book development is one of the most important sectors of the Publishing and Distributing House [PDH *Abbreviation of the translator/editor*]. It is a must of this enterprise because only when there is a book format, there will be printing and publishing for usage, sale and distribution.

In the past years, the PDH critically pays attention to text books since books of this kind play a crucial role for Cambodian children throughout the country. Thanks to the Royal Government of Cambodia and the Ministry of Education, Youth and Sports, the PDH has gained a lot of experiences in text book development, in which human resources are available, with skills and training given by experts coming from developed countries and those in the region. This makes the PDH's work effective in disseminating knowledge to students, which is adequate to the world educational level.

Should we continue to publish only text books?

In the future, this establishment will develop all kinds of books with a priority given to text books followed by additional reading books, and then by those that meet the needs of the general public.

The PDH has developed every strong support for its task. What kind of supports?

The Authors

Authors are professors and teachers with major qualifica-

tions, which include profound knowledge of specialized subjects of psychology, pedagogy, especially those teachers who have been teaching for many years and who are interested in research. In addition, these authors also have the knowledge and skills which help make the text books writing more objective. Thus, one then can deal with the problem: a teacher who is not a writer, and an author who is not a teacher, both cannot write textbooks.

The Editors

Editors design the sketches of books according to the specialized subjects in cooperation with the authors, develop the copy sketches on the computers with different formats(patterns) according to the level of knowledge and age of the readers (students). In addition, they will also give advice to authors in terms of contents according to their respective specialties and they are also artists with illustrator skills that require a certain respect for psychological and pedagogic rules. So, these editors work with both authors and artists, and they also work with typists and page designers.

The Page Designers

Page designers are artists with propensity in design and painting. Basically, people who do not have any skills in painting, can also do this task, but they cannot perform it well. Only skillful designers with strong talents would bring it. In page designing, the PDH has better capacity because its has got people who are talented in general

designs as well as for both manual and computerized drawing. Apart from designing text book pages, many other pages could be achieved such as advertising pages, other reading books (fairy tales, novels for children, children magazines...), and homepages...

The School Curriculum Specialists, Linguists And Orthography Specialists

School Curriculum is a guide to help produce attentive and accurate writing. So, the curriculum specialists must have adequate capacity to follow the writing of the authors. On the other hand, since millions of people read text books, they must be of greatest sensibility to

- Language (wording, phrasing): the writing has to be easy to hear, understand and remember
- The use of Khmer technical terms, of technical terms of foreign loanwords, of Pali and Samskrit loanwords, and of some Khmer terms that are evolving and made ready for use as a “national linguistic standard”
- Spelling (orthography).

The linguists must have profound knowledge of literature, a literature which is somehow linked to foreign literatures (apart from the Khmer literature). Most important would be that all books published and distributed by the PDH should show a standard in the usage of technical terms in all kinds of writings.

Subject Specialist

Subjects that are already composed by a group of authors will be reviewed carefully by subject specialists. These specialists should have diverse capacities and skills respectively (physics, chemistry...), high pedagogical-psychological skills, and they must have been teaching for many years with good experiences. The PDH has got such

specialists for all subjects to ensure a certain quality of the text books compared to those of the regional or international countries.

What I have described above is not yet enough to produce the books that we wish to have. The PDH has another important task, namely, testing the books that emerge out of the above mentioned stages of the text book production. These books will be directly tested in the classrooms that have been selected for the purpose: classrooms with students of good social conditions and classrooms with those of rather poor social conditions; then classrooms with good teachers, with less good teachers and with bad teachers.

The results from the testing conducted in many schools will be: good comments as well as recommendations provided by the teacher/students themselves; a realistic analysis/study of the positive and negative issues of the contents; the appropriateness and inappropriateness to the needs/demands, and many other important elements. The PDH will synthesize these results to better improve the books' quality.

The last stage is the approval made by the subject specialists, linguists and curriculum specialists of the Ministry of Education, Youth and Sports. This is to check all quality to assure and recognize that the books developed by the PDH are acceptable for official use in schools throughout Cambodia.

When the books reach the teachers and students the PDH regularly evaluates the books quality, using different ways such as visiting schools for research surveys, asking questions and testing the public at different circles in order to further improve the text books and adapt them to the world trends (for the next edition).

Translated from Khmer

ស្ថានភាពរោងចក្រពុម្ពនៅកម្ពុជា

អត្ថបទដោយ ក្រុមការងារទី៤

ដើម្បីឈ្លងយល់ពីស្ថានភាពរោងចក្រពុម្ពបច្ចុប្បន្ននៅកម្ពុជា យើងចាំបាច់ត្រូវឈ្លងយល់លើការស្រាវជ្រាវមួយ មានចំណងជើងថា «ការបោះពុម្ពផ្សាយនៅកម្ពុជា» ដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកស្រីបណ្ឌិតហេឡិន ចារិស លោកគីធីរ អាហានី និងអ្នកបច្ចេកទេសខ្មែរច្រើនរូបទៀត ។ ការស្រាវជ្រាវបញ្ជាក់ឱ្យយើងដឹងបាន ពីទំហំនិងគុណភាពរោងចក្រពុម្ពប្រហែលជា ១០០ រោងចក្រ ដែលមាននៅកម្ពុជា ក្នុងរយៈពេល ១០ ឆ្នាំ ក្រោយប្រទេសបង្កើតឱ្យមានសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារសេរីនៅឆ្នាំ ១៩៩០ ។

តាមការអង្កេតនៃរបាយការណ៍សន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារឆ្នាំ ២០០៥ និងទិសដៅការកិច្ចឆ្នាំ ២០០៦ របស់ក្រសួងព័ត៌មាន បានរកឃើញថា បច្ចុប្បន្នរោងចក្រពុម្ពកើនប្រមាណ ១០៥ និងគ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពផ្សាយមាន ៣ នៅទូទាំងប្រទេស មានការរីករាលដាលទៅរកការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ។ ការស្រាវជ្រាវអំពីចរនាសម្ព័ន្ធនានាដែលបម្រើដល់ការបោះពុម្ព បានឱ្យយើងដឹងថា កាលពី ១០ ឆ្នាំមុន អ្នកបម្រើសេវានេះ មានតែ ២-៣ ប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្ន ចំនួនបានកើនឡើងនិងមានប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាកុំព្យូទ័រនិងកម្មវិធីរចនាអត្ថបទ ឬដំរូបភាព (Design) សូហ្វវែរ (Software) គ្រប់ផ្សំនិងទេពកោសល្យរចនា ដោយស្រួលសម្រួលក្នុងដំណើរការណ៍ធ្វើគម្រោងពុម្ព (Art-work) ឱ្យត្រឹមត្រូវតាមរចនាប័ទ្មដើមនិងមានលទ្ធភាពកែលម្អលើរូបភាពមិនសូវច្បាស់ (low resolution) ឱ្យកាន់តែច្បាស់ថែមទៀត ។

ចំពោះការងារបោះពុម្ពវិញ ការប្រែប្រួលគុណភាព ជា

ចំណុចគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ខ្លាំងនិងធ្វើឱ្យយើងមានមោទនភាពខ្មាហរណ៍ សៀវភៅខ្លះពីមុន បោះពុម្ពលើកទី១ នៅក្រៅប្រទេស តែបច្ចុប្បន្នដោយមានការរីកចម្រើនផ្នែកបច្ចេកទេសបោះពុម្ព ការបោះពុម្ពលើកទី២ បានធ្វើឡើងនៅកម្ពុជាវិញ ដូចជា សៀវភៅឈ្មោះ Cambodia បោះលើកទី១ នៅប្រទេសអេស្ប៉ាញ ហើយក៏នៅមានសៀវភៅប្រភេទនេះជាច្រើនទៀត ដែលត្រូវការគុណភាពខ្ពស់ ត្រូវទៅបោះពុម្ពនៅបរទេសនោះ តែឥឡូវនេះបានជាកមកបោះពុម្ពនៅក្នុងប្រទេសវិញខ្លះហើយ ។ ការឈានឡើងរបស់រោងចក្រពុម្ពក្នុងលំដាប់ដូរមុខគេនៅកម្ពុជា បានតម្រូវឱ្យរោងចក្រខ្លះទៀត ដែលពីមុនមិនអាចផលិតសៀវភៅ ឬ ទស្សនាវដ្តីតាមការចង់បានរបស់គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពផ្សាយ (Publishers) ឥឡូវនេះ គេអាចសម្រេចនូវគុណភាពមួយដែលអតិថិជនរបស់ខ្លួនអាចទទួលយកបាន ។

តើកត្តាអ្វីខ្លះដែលជំរុញឱ្យរោងចក្រពុម្ពមួយចំនួននៅកម្ពុជាមានការអភិវឌ្ឍនិងឈានឡើងនោះ? ជាធម្មតាសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារសេរី ត្រូវមានការប្រកួតប្រជែង ពិសេសគុណភាពនិងតម្លៃ ក្នុងនោះយើងបានចាប់អារម្មណ៍លើរោងចក្រ JSRC ដែលបម្រើសេវាបោះពុម្ពបានល្អ ហើយអនុវត្តបាននូវគុណភាពនិងពេលវេលាច្បាស់លាស់តាមកិច្ចសន្យា ។ ប៉ុន្តែចំពោះតម្លៃវិញលើសរោងចក្រដែលមានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែលគ្នានៅក្នុងពេញ ។ យោងតាមកត្តាទីផ្សារមានការប្រកួតប្រជែងនិងប្រព័ន្ធផលិតកម្មមានការរីកចម្រើន រោងចក្រ JSRC ឥឡូវនេះ ក៏បានបញ្ចុះតម្លៃដែរ ដោយសារមានកំណើនការបោះពុម្ពផ្សាយផ្សេងៗ ដូចជា ផ្ទាំងរូបភាពបង្ហាញ

ស្ថានភាពរោងចក្រពុម្ពនៅកម្ពុជា

ផលិតផល ឯកសារគំហើញស្រាវជ្រាវនានា របស់វេចខ្ចប់បម្រើ ដល់ក្រុមហ៊ុនលក់ផលិតផលផ្សេងៗ ព្រឹត្តិបត្រ ទស្សនាវដ្តី ចេញផ្សាយច្រើនចំណងជើងនិងការបោះពុម្ពផ្តាំរូបភាព ផ្សព្វផ្សាយអប់រំ សៀវភៅរូបភាព សៀវភៅសិក្សាគ្រប់ ប្រភេទ ។ល។ របស់រដ្ឋាភិបាល អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងក្រុមហ៊ុនបម្រើសេវាកម្មឯកជន ។ ផលកម្រៃដែលទទួល បានពីការវិនិយោគត្រូវចំណាយទៅលើអាជីវកម្មរបស់គេ វិញខ្លះដែរ ដូចជាតម្រូវឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរសម្ភារ ដោយមាន ការនាំចូលម៉ាស៊ីននិងគ្រឿងបន្លាស់ពីបរទេស ។

ការបោះពុម្ពផ្តាំឡើងដោយប្រើម៉ាស៊ីនបោះពុម្ព ២ពណ៌ ដែលផលិតនៅអាណូមីដ ខ្លះទៀតមានប្រើហូតដល់ម៉ាស៊ីន បោះពុម្ព ៤ ពណ៌ ហើយក៏មានការនាំចូលនូវម៉ាស៊ីនចេញ ហ្វីលបែបទំនើបទៀតផង ។ ចំណែកធនធានមនុស្សវិញ គេបានបណ្តុះបណ្តាលក្នុងសាមីរោងពុម្ពផ្តាំ ដោយឱ្យ អ្នកចេះច្រើនបង្រៀនអ្នកចេះតិចនិងខិតខំល្បួងយល់ បច្ចេកទេស ពីអ្នកជំនាញបរទេស នៅពេលដែលគេនាំ ម៉ាស៊ីនបន្ថែម ឬ នៅពេលដែលមានការជួសជុលចាំបាច់ណា មួយ តម្រូវអង្ហើញអ្នកបច្ចេកទេសពីបរទេស ដែលអាច មានរយៈពេលមួយសប្តាហ៍ ឬ ក៏អាចដល់មួយខែក្នុង បេសកកម្មមួយលើកៗ ។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី ក៏សិស្សផ្នែក រោងពុម្ពនៅតាមសាលាបណ្តុះបណ្តាលនានា ក៏នៅតែជា តម្រូវការចាំបាច់របស់រោងពុម្ពផ្សេងៗដដែល ។

ផលបោះពុម្ពទាំងអស់ ហើយឱ្យទៅជាប្រភេទផលិតផល បោះពុម្ពផ្សេងៗ មានកម្រិតគុណភាពល្អ ។ ឧទាហរណ៍ ការ ធ្វើសៀវភៅកិច្ច សៀវភៅដាក់ការ ដេរហើយដាក់ការប្រភេទ សៀវភៅក្របក្រាស់ (hard cover) សៀវភៅដាក់កងនិង ផលិតផលសម្រេចផ្សេងៗទៀត ដូចជា ស៊ីមី (folder) ស្រោមសំបុត្រ ក្បាលសំបុត្រ (Letterhead) ជាដើម ។ សរុប មកយើងអាចមើលឃើញដោយផ្ទាល់ ពីការខិតខំអភិវឌ្ឍ ខ្លួនឯងរបស់រោងពុម្ពនីមួយៗ ប៉ុន្តែក្នុងនោះដែរយើងបាន ស្រាវជ្រាវបន្តពីតម្លៃនៃវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់បោះពុម្ព ដូចជា ក្រដាស ស្លាកហ្វីល, បន្ទះប្លាស្ទិកទន់ តម្របប្រឡូ blanket, roller cover និងគ្រឿងបន្លាស់ផ្សេងៗ កាន់តែមានតម្លៃថ្លៃជាង

ក្រុមការងារពិនិត្យគម្រោង

ក្រុមធ្វើគម្រោងពុម្ព (Artwork) នៅរោងពុម្ព JSRC

ម្យ៉ាងទៀត ការដែលគេបានទទួលជោគជ័យនេះ ក៏ ដោយសារគេបានរៀបចំប្រព័ន្ធការងារនិងត្រួតពិនិត្យតាម ខ្សែសង្វាក់ផលិតកម្ម តាំងពីក្រុមហ្វីល ស្លាកត្រួតពិនិត្យពេល បោះពុម្ព ហើយពិសេសបំផុតនោះ គឺក្រុមផលិតផលសម្រេច ដែលមានតួនាទីគ្រប់គ្រងរាល់សង្វាក់ផលិតកម្ម រាល់ផលិត

មុន ។ ចំណែកអគ្គិសនីវិញ ការប្រើប្រាស់កាន់តែច្រើន រឹតតែថ្លៃ ដែលប៉ះពាល់ខ្លាំងដល់ការធ្វើយ៉ាងណាឱ្យការ បោះពុម្ព មានតម្លៃថោកបាននោះ ។

ដូច្នេះដើម្បីជួយជំរុញឱ្យការបោះពុម្ពនៅកម្ពុជា មានការ រីកចម្រើននិងឈានទៅរកគុណភាពនិងតម្លៃថោក ជា មូលដ្ឋានបាន យើងសូមផ្តល់នូវអនុសាសន៍ដូចខាងក្រោម :

- ១- គួរបង្កើតឲ្យមានវេទិកាស្តីពីការធានាបោះពុម្ពនៅកម្ពុជា សំដៅធ្វើឲ្យសៀវភៅរបស់ខ្មែរមានគុណភាពនិងបរិមាណច្រើន ។
- ២- គួរមានរោងចក្រផលិតក្រដាសក្នុងស្រុក ។
- ៣- រដ្ឋាភិបាលគួរជួយលើកទឹកចិត្តឲ្យមានការវិនិយោគលើបច្ចេកវិទ្យានិងសម្ភារបោះពុម្ពទំនើបមកកម្ពុជា ។
- ៤- គួរមានអ្នកជំនាញការជួយបណ្តុះបណ្តាលអ្នកបច្ចេកទេសបោះពុម្ពឲ្យមានកម្រិតកាន់តែខ្ពស់ឡើង

និងសាលាបណ្តុះបណ្តាល ដែលមានគុណភាពច្រើនថែម ដើម្បីបំពេញតម្រូវការទីផ្សារ ។

យើងសង្ឃឹមថា ដោយការខំប្រឹងប្រែងអភិវឌ្ឍរបស់រោងពុម្ពនីមួយៗនិងដោយមានការជួយជ្រោមជ្រែងពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលអនុវត្តស្របតាមកម្មវិធីនយោបាយចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនាអនាគត ការបោះពុម្ពផ្សាយនៅកម្ពុជា ពិតជាទទួលបាននូវគុណភាពនិងមានតម្លៃសមរម្យពិតប្រាកដ ។

L'état des imprimeries au Cambodge

Pour comprendre l'état actuel des imprimeries au Cambodge, il faut étudier une enquête intitulée « L'édition au Cambodge » menée conjointement par Dr. Helen Javis, M. Peter Arfanis et autres techniciens cambodgiens. La recherche nous montre la dimension et la qualité d'environ 100 imprimeries implantées au Cambodge 10 ans après la mise en place de l'économie de marché libre dans le pays en 1990.

D'après le rapport d'activités de l'année 2005 de

l'assemblée et les objectifs pour l'année 2006 du ministère de l'Information, le nombre des imprimeries augmente jusqu'à environ 105 et 3 maisons d'édition connaissent un progrès remarquable dans tout le pays. La recherche sur les structures de l'édition montre qu'il y a 10 ans, il n'existait que 2-3 imprimeurs travaillant dans ce service. Actuellement, le nombre d'imprimeurs augmente avec la mise en place de l'informatique, des programmes de conception de maquettes, de plans, d'images, des logiciels, et la génie d'illustration qui permet la mise en place d'Art-work conformément au format initial et l'amélioration des photos de basse résolution.

Quant au service de l'impression, le progrès en termes de qualité est impressionnant et représente pour nous une fierté : certains livres ont été imprimés à l'étranger pour la première édition, mais actuellement, grâce aux nouvelles techniques de l'édition, ils sont imprimés au Cambodge pour la seconde édition. C'est le cas du livre intitulé « Cambodia », édité d'abord en Espagne et d'autres livres qui ont du être imprimés à l'étranger pour une haute qualité d'impression, leur édition est actuellement réalisée au Cambodge. Le progrès des imprimeurs leaders ont permis à un nombre de petites imprimeries qui n'étaient pas auparavant en mesure de produire des livres ou magazines selon la demande des éditeurs, de réaliser à nous jours ce travail d'une haute qualité souhaitée par

Offset Machine

leurs clients.

Quels sont les facteurs qui encouragent certaines imprimeries au Cambodge à se développer ?

Normalement, l'économie de marché libre nécessite une concurrence notamment en termes de qualité et de prix. À cet égard, nous avons porté notre attention sur l'imprimerie JSRC qui offre un service d'impression de qualité et respecte le délai fixé ; le prix est toutefois supérieur à d'autres imprimeurs similaires de la capitale. Face à cette concurrence du marché et au développement du système de production, JSRC révisé ses prix à la baisse suite à la hausse de la demande du gouvernement, des ONGs et d'autres entreprises privées, concernant la publication de panneaux publicitaires, de documents de recherche, d'emballages pour les sociétés de production, de bulletins, de magazines, ainsi que la publication de portiers à des fins éducatives, de bandes dessinées, de manuels scolaires etc. Une partie des bénéfices provenant de l'investissement est destinée à couvrir les dépenses de son activité commerciale, à savoir le remplacement d'équipements, l'importation d'engins et de pièces de rechange depuis l'étranger.

Des impressions sont réalisées par la bichromie fabriquée en Allemagne et d'autres par la quadrichromie. Le dernier modèle de flacheuse est également importé. En ce qui concerne les ressources humaines, des formations sont organisées dans les imprimeries intéressées : les plus qualifiés forment les débutants. Ils acquièrent également de nouvelles techniques auprès des techniciens étrangers que l'entreprise invite lors de l'importation de nouveaux équipements ou de la réparation nécessaire de machines, pour une durée allant d'une semaine à un mois. De toute façon, les élèves des centres de formation au métier de l'édition représentent toujours les besoins importants des imprimeries.

Par ailleurs, ce succès est obtenu grâce à la mise en place du système de travail et de contrôle de toute la chaîne de production : l'équipe de film, de contrôle de qualité après l'impression et surtout l'équipe du « produit final » qui a pour tâche de gérer toutes les chaînes de production et produits imprimés et d'améliorer la qualité de ces produits imprimés. Par exemple, reliure à l'agrafage, reliure à la colle, reliure avec piquure sellier, couverture dure, reliure à anneaux et d'autres produits finis comme chemises,

Binding Machine

enveloppes, papiers à entête... Somme toute, nous pouvons conclure que les imprimeries ont une volonté de se développer. Pourtant, l'étude montre aussi que le matériel comme papiers, plaques, films, couverture, rouleau et d'autres pièces de rechange coûtent beaucoup plus cher qu'auparavant. Quant à l'électricité, l'utilisation en grande quantité entraîne des dépenses excessivement élevées, ce qui ne permet pas aux imprimeries de baisser leurs prix.

Pour que le secteur de l'imprimerie au Cambodge se développe vers une haute qualité et un prix moins cher, voici donc quelques recommandations :

- 1- Créer des forums sur le métier de l'édition au Cambodge visant à produire des livres en khmer en grande quantité et de bonne qualité ;
- 2- Mettre en place des usines de papier locales ;
- 3- Le gouvernement devrait engager l'investissement dans le domaine de la technologie et des équipements modernes au Cambodge,
- 4- Il faudrait des experts pour assurer la formation de techniciens au métier de l'édition et des centres de formation de qualité pour répondre aux besoins du marché.

En conclusion, nous espérons qu'à l'avenir, grâce aux efforts dans le développement de chaque imprimerie et au soutien du gouvernement royal du Cambodge dans le cadre de sa stratégie rectangulaire pour réduire la pauvreté dans le pays, l'édition au Cambodge se développera aussi bien en termes de qualité que de prix.

Printers' status in Cambodia

For an understanding of the current status of printers (or printing houses) in Cambodia, we need to go through a research report entitled "Publishing in Cambodia" led by Dr Helen Jarvis and Peter Arfanis with a team of Cambodian researchers. They provided an overview of the situation of printers in Cambodia in 2002, some ten years after Cambodia switched to a free market economy in 1990s.

The Ministry of Information's Year-end report for 2005 and plan for 2006 identified some 105 printers and three publishers, and found that this was increasing and progressing to spread nationwide. Regarding printing infrastructure, the report revealed that there have been only a few suppliers in the last ten years. Now, the number of such suppliers is increasing with the use of many different types of computer software, the improved skills of graphic designers in the artwork process and overcoming the earlier formats characterized by unclear photographs with low resolution.

Substantial progress has been achieved, especially in printing quality, which is the main concern of the clients, and we are proud that some books with first printing edition overseas have had their second edition made in Cambodia, e.g., a book entitled "Cambodia" which first edition is made in Spain. Whereas previously books requiring high quality had to be made outside Cambodia, they are increasingly now made in Cambodia. With the development of Cambodian printing quality as well as quantity, Cambodian printers are able to offer such high quality books, magazines and research papers.

What factors push Cambodian printers to reach the development? In a free economy market, there is a need for market competition in terms of quality and price. For example, JSRC printing house is able to compete with high quality printing but the price is considerably higher than other similar leading printers in Cambodia. Since marketing competition and the progress in production system, JSRC is trying to reduce its prices and to diversify its products.

The profit margin on its investment is spent on changing printing spare parts.

Most printers in Cambodia use modern film machines and two or four colour printing machines made in Germany. Most staff received on-the-job training and from the foreign technicians who occasionally come for a period of one week or one month to install or fix the printing machines. Students from any vocational training centre, however, wish to work at the printers rather than at the centre.

Success relies on work done by all in the entire management and production chain, especially those in filming and finishing.

Each printer is trying its best to develop their own service and to search for raw materials such as paper, plates, film, blankets, roller covers and spare parts at a low price. Another considerable constraint is the high cost of electricity which seriously affects this sector's development.

To foster the printing industry in Cambodia, we would like to give the following recommendations to reach the reasonable price and meet high printing quality:

1. a forum for the Cambodian Printing Industry: Raising the quality and quantity of Cambodian Books, be happened
2. To establish a domestic paper factory
3. The Royal Government of Cambodia (RGC) should help to encourage and attract to have more investment to push this sector's development by decreasing the import tax on printing materials and machines.
4. To have more printing technicians and establish more vocational training on printing technology to meet the market needs.

In summary, with support from the RGC and the effort from each printer following accordance with the RGC's rectangular policy to eliminate poverty, printing in Cambodia could bring products with good quality and a reasonable price.

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេច ព្រះស៊ីសុវត្ថិ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី
ព្រះនាថដំណើរនៅក្រុងបារាំងសែស ឆ្នាំមឺ អដ្ឋសត្រ័តនិចឆ្នាំបារាំង ១៩០៦
(និពន្ធដោយអ្នកឧកញា វ៉ែង វេប្រេយ៉េយ អធិបតីពិភ័ក្តិស្រីហ្គារ ឧត្តមក្រុម ៣៣ ជូន)

អត្ថបទដោយ ព្រះបាទ ចាន់ធារា

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេច ព្រះស៊ីសុវត្ថិ បានយាងទៅ ធ្វើព្រះរាជទស្សនកិច្ចនៅស្រុកបារាំងចាប់ពីថ្ងៃទី១០ ខែមិថុនា ដល់ថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩០៦ តាមកបាលសមុទ្រ ពីក្រុង ភ្នំពេញ ទៅក្រុងម៉ារស៊ី ។ ក្នុងព្រះរាជដំណើរនេះ ព្រះអង្គបាន យាងទៅទីផ្សេងៗក្នុងស្រុកបារាំងដោយមានការទទួលយ៉ាង

អធិកអធមពីរដ្ឋាភិបាលនិងប្រជាពលរដ្ឋបារាំង ។ ក្នុងព្រះរាជដំណើរនោះ មានគ្នាជាងមួយរយនាក់ រួម មានព្រះអង្គម្ចាស់ មន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ អ្នកមុខអ្នកការ ព្រមទាំង អ្នករៀននិងអ្នកភ្នាក់ងារមួយចំនួនផងដែរ ព្រះអង្គដើម្បីយាងទៅ សម្លាញ់ពិព័រណ៍នៅក្រុងម៉ារស៊ី ។

ការពិនិត្យនិងការវាយតម្លៃសៀវភៅ

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះស៊ីសុវត្ថិ នាទីក្រុងបារាំង
 ក្នុងរថស័ព្ទព្រះចៅក្រុងកម្ពុជានៅលើទីលានចូរព័រ
 (ទស្សនាវដ្តីវិចិត្រភ្នំប៊ុចឃ្លូណាល់ ច្បាប់បន្ថែមចុះថ្ងៃទី០១កក្កដា១៩០៦)

ក្នុងព្រះរាជដំណើរនេះ អ្នកឧកញ៉ា វ៉ែង ជូនបានកត់ត្រា ទុកជាបាយការណ៍នូវព័ត៌មានផ្សេងៗគ្រប់បែបយ៉ាង តាំង ពីមុនពេលចេញដំណើរទៅ ពេលគឺមានតាំងពីសេចក្តី ប្រកាស បញ្ជីឈ្មោះអ្នកត្រូវធ្វើដំណើរទៅ ចំនួនប្រាក់កាស ត្រូវចាយវាយ កិច្ចពិធីចម្រើនស្រីស្នំផ្សេងៗជាដើម ។

ក្នុងព្រះរាជដំណើរនៅលើកបាលនិងការចតឈប់តាម ស្រុកមួយចំនួននៅតាមផ្លូវសមុទ្រព្រមទាំងសកម្មភាពនានា ស្ទើរគ្រប់ទីកន្លែង ក៏មានរៀបរាប់នៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ ដែរ ។ សូមជ្រាបថារបាយការណ៍នេះសរសេរដោយដៃ ប្រើពាក្យពេចន៍តាមរបៀបខ្មែរជាន់នោះ គឺខុសគ្នាបន្តិច បន្តួចពីឥឡូវ ហើយជួនកាលមានទាំងពាក្យបារាំងនៅលាយ ឡឺជាមួយពាក្យខ្មែរទៀតផង ពិសេសសម្បូរណ៍ទៅដោយ រាជសព្ទណាស់ ។

របៀបសរសេរទៀតសោត គឺមានសេចក្តីល្អិតល្អន់និង ប្រើអក្ខរាវិរុទ្ធតាមទម្លាប់សម័យនោះ ខុសប្លែកពីសព្វថ្ងៃ ហើយមិនសូវទៀតទាត់ទេ គឺពាក្យណាមួយដែលជួនកាល សរសេររបែបនេះ ជួនកាលសរសេររបែបនោះ គឺគេមិន ប្រកាន់ឲ្យច្បាស់ប្រាកដទេ គឺធ្វើយ៉ាងណាឲ្យតែមើលយល់

ស្តាប់បានខ្លឹមសារជាការស្រេចហើយ ។ ឯកសារនេះរក្សាទុកនៅបណ្ណាល័យជាតិរាជធានីភ្នំពេញ ចុះលេខ គ.ព.៥, ១ ៧.១៦៦ ប្រើក្រដាសធម្មតាទទឹង២២ ស.ម. បណ្ណាយ៣៤ ស.ម. កម្រាស់១៩២ ទំព័រ(ពុំមានចុះលេខទំព័រទេ)ជាឯកសារដែលមនុស្សពានកសរសេរចម្លងទុកមក ។ គួរឲ្យស្តាយដែរ ដ្បិតពុំឃើញមានអត្ថបទសរសេររៀបរាប់ពីរយៈពេល២អាទិត្យចុងក្រោយនៃព្រះរាជទស្សនកិច្ចនៅបារាំងនិងការយាងត្រឡប់មកស្រុកខ្មែរវិញ ។

គួរជ្រាបថាអ្នកឧកញ៉ាវាំង ជួន ដែលជាអ្នកធ្វើរបាយការណ៍នេះ គឺលោកជាមន្ត្រីធំម្នាក់ចេះនិយាយភាសាខ្មែរ បារាំងនិងភាសាសៀម ហើយមានចំណេះដឹងជ្រៅជ្រះ មានទេពកោសល្យខាងអក្សរសាស្ត្រនិងសិល្បៈទៀតផង ។ លោកធ្លាប់និពន្ធសៀវភៅមួយចំនួនខ្លះបានបោះពុម្ពនិងខ្លះទៀតពុំទាន់បានបោះពុម្ព ។ លោកធ្វើជារាជការធំនៅស្ថិត្យនិងព្រះមហាក្សត្រតាំងពីរាជ្យព្រះបាទនរោត្តម ព្រះបាទ

ស៊ីសុវត្ថិនិងតមកដល់ដើមរាជ្យព្រះបាទមុនីវង្សទៀតផង ។ សៀវភៅនេះបោះពុម្ពជាភាសាខ្មែរ កម្រាស់២១៤ ទំព័រ មានរូបថតខ្មៅ-ស ចំនួន១៤ សន្លឹក ក្របរឹង ហើយមានលោកម៉ែស្តល បូទ្រី អង្គវិទ្យាល័យជាបណ្ណាធិការ និងលោកអូលីវ័រយ៉ែរ ដ៏ ថែរពេញជាជំនួយការ ។ នេះជាការផ្សាយរបស់បណ្ណាល័យជាតិ បោះពុម្ពលើកទី ១ ព.ស. ២៥៥០ គ.ស. ២០០៦ ក្នុងឱកាសខួប១០០ឆ្នាំនៃការយាងរបស់ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះស៊ីសុវត្ថិ ទៅកាន់ស្រុកបារាំង ហើយក៏ជាពេលដែលព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តម សីហមុនី ដែលជាព្រះរាជនត្តាទូតរបស់ព្រះបាទស៊ីសុវត្ថិយាងទៅធ្វើព្រះរាជទស្សនកិច្ចជាផ្លូវការនៅស្រុកបារាំងនាឆ្នាំ ២០០៦ នេះដែរ ។ សៀវភៅនេះឧបត្ថម្ភដោយគម្រោង "លើកតម្កើងវិស័យសំណេរនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍" របស់ក្រសួងការបរទេសបារាំងសេសនិងដោយស្ថានអគ្គរដ្ឋទូតបារាំងសេសប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

Le voyage de S.M. Sisowath, roi du Cambodge, en France en 1906
rédigé par l'Okhñā Veang Thiounn

Le 10 juin 1906, S.M. Sisowath, roi du Cambodge, prit de Phnom Penh le bateau pour se rendre en visite en France. Il débarqua le 20 juillet de la même année à Marseille. Lors de ses nombreux déplacements en France, il fut toujours accueilli en grande pompe par les représentants du gouvernement ainsi que par le peuple français. Plus de cent personnes l'accompagnèrent dans son périple : des princes, des hauts dignitaires, des officiels, des danseurs et des musiciens, afin d'aller inaugurer l'Exposition coloniale qui se tenait à Marseille.

Pendant ce périple, l'Okhñā Veang (Ministre du Palais) Thiounn coucha par écrit tous les événements et les faits. Ainsi, les préparatifs du départ, les annonces officielles

ainsi que les listes des membres de l'escorte, les sommes prévues pour les dépenses à venir, et les divers rituels de protection et de bénédiction, furent soigneusement consignés.

Le voyage en bateau ainsi que les escales dans divers pays furent également relatés. Ce rapport fut rédigé à la main en utilisant une langue khmère typique de cette époque, très légèrement différente de celle d'aujourd'hui, avec également de nombreux mots français. Ce texte abonde bien sûr en vocabulaire royal. Le style est très détaillé et utilise les règles (ou le manque de règles) orthographiques d'alors, se remarquant par une absence de régularité dans l'écriture d'un même mot, le but n'étant

pas une codification rigide mais tout simplement d'être lisible et de se faire comprendre. Le document original est conservé à Phnom Penh à la Bibliothèque nationale, et porte la cote (en khmer) Ta.35/1 7.166 sur cahier européen, d'un format de 22 x 34 cm. Il y a en tout 192 pages non numérotées. Ce document est de la main de trois scribes différents. Il manque malheureusement la relation des deux dernières semaines du voyage en France ainsi que le retour au Cambodge.

L'auteur de cette relation de voyage est Thiounn, le Ministre du Palais. Ce haut dignitaire qui parlait le khmer, le français et le siamois, était un érudit dans le domaine de la littérature et des arts. Il a écrit de nombreux livres, certains publiés, d'autres toujours à l'état de manuscrit. Ce fonctionnaire était proche de la personne du Roi depuis le règne de Norodom. Il continua à l'être sous le règne du Roi Sisowath puis du Roi Monivong.

La version khmère publiée est un ouvrage relié de 214 pages, avec 14 photographies en noir et blanc, édité par Michel Rethy Antelme avec l'assistance d'Olivier de

S. M. SISOWATH, ROI DU CAMBODGE.

ស្រីល្ខានរបស់ព្រះបាទស៊ីសុវត្ថិក៍ពុទ្ធាវរ្ម័ន
(©បណ្ណសាររដ្ឋានជាតិកម្ពុជា)

Bernon. Il s'agit de la première édition de la Bibliothèque nationale (E.B. 2550, 2006 A.D.) parue à l'occasion du centenaire du voyage de S.M. Sisowath en France, dont les célébrations se sont déroulées en France en la présence de S.M. Norodom Sihamoni, son arrière-petit-fils. La publication de ce livre a pu se faire grâce au concours du projet « Valorisation de l'Écrit en Asie du Sud-Est » du Ministère des Affaires étrangères français et de l'Ambassade de France au Cambodge.

Traduit du Khmer

សកម្មភាពក្រុមការងារទាំង ៤ នៃសហព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍សៀវភៅនៅកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៧

អត្ថបទដោយ វណ្ណ ពុទ្ធិវា

បន្ទាប់ពីទទួលបានថវិកា "កហ្វីលរ" ដែលបានផ្តល់ដល់ ក្រុមការងារទាំង៤នៃសហព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍សៀវភៅកម្ពុជានៅ ថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៧ ក្រុមការងារក៏ចាប់ផ្តើម អនុវត្តន៍សកម្មភាព ដែលមាន :

១-ក្រុមការងារទី១:

ជាការងារបន្តពីឆ្នាំ២០០៦ ដោយក្រុមនេះមានសកម្មភាព លើការងារធំៗចំនួនពីរ គឺបោះពុម្ពសៀវភៅ BOOKS IN PRINT និងការងារនៃបន្ទប់តាំងពិព័រណ៍សៀវភៅ ។

-ការងារបោះពុម្ពសៀវភៅ BOOKS IN PRINT:

ក្រោមកិច្ចសហការរវាងសហព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍សៀវភៅ នៅកម្ពុជានិងបណ្តាលយជាតិ សម្រាប់ផែនការ ដំហានទី១ នៃឆ្នាំ២០០៧ សៀវភៅ BOOKS IN PRINT បានដំណើរការណ៍បោះពុម្ពផ្សាយចំនួន៤០០ ច្បាប់ ។ សៀវភៅ BOOKS IN PRINTលេខ២ នេះ កំពុងដំណើរការណ៍ចែកផ្សាយដល់សមាជិកសហព័ន្ធ អភិវឌ្ឍន៍សៀវភៅនៅកម្ពុជា ចែកផ្សាយដល់ទូទាំង បណ្តាលយក្នុងប្រទេសកម្ពុជានិងបណ្តាលយក្រៅ ប្រទេសមួយចំនួនទៀត ។

-ការងារបន្ទប់តាំងពិព័រណ៍សៀវភៅ : ក្នុងបន្ទប់តាំង ពិព័រណ៍សៀវភៅ យើងមានការតាំងបង្ហាញសៀវភៅ របស់គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពផ្សាយនិងអ្នកបោះពុម្ពផ្សាយ ឯករាជ្យចំនួន២១ ។ ដោយនៅដើមខែ ឧសភា បុគ្គលិកធ្វើការពេញម៉ោងនៃបន្ទប់តាំងពិព័រណ៍សៀវ ភៅ បានលាយបំបែកការងារ ទើបយើងកំពុងតែធ្វើ

ការជ្រើសរើសបុគ្គលិកថ្មី ដោយរំពឹងទុកថា បុគ្គលិក ថ្មីនឹងចូលធ្វើការនៅចុងខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧នេះ ។

២-ក្រុមការងារទី២ :

សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៧ នេះ ក្រុមការងារទី២ មានផែនការ ផលិតស្តុតរីដេអូចំនួនបី ។ ក្នុងចំណោមស្តុតទាំងបីនោះ មាន ស្តុតរីដេអូមួយ ត្រូវផលិតបែបជាគំនូរដ៏រចល ។ ស្តុតរីដេអូ ទាំងបីនេះ ក៏នឹងត្រូវផលិតជាស្តុតវិទ្យុផងដែរ ។ គម្រោង ការផលិតស្តុតនេះត្រូវឱ្យរួចរាល់នៅមុនដំណាច់ឆ្នាំ២០០៧ ។ ចំពោះផែនការក្នុងការចាក់ផ្សាយស្តុតទាំងបី គឺត្រូវធ្វើការ ចាក់ផ្សាយតាមវិទ្យុផងនិងតាមទូរទស្សន៍ផង ។

ដោយសារថវិកាដែលទទួលបានពី "កហ្វីលរ" មាន លទ្ធភាពតែលើការផលិតស្តុត ហើយមិនមានលទ្ធភាព សម្រាប់ ការចាក់ផ្សាយតាមទូរទស្សន៍និងវិទ្យុបានផងនោះ ទើបក្រុមការងារកំពុងផ្អែកគម្រោងសុំថវិកាបន្ថែមទៅអង្គការ យូនីសេហ្វនិងអង្គការយូនីស្ទ ។

ក្រុមនេះមានការផែនការផ្លាស់ប្តូរវិធីសាស្ត្រក្នុងការចាក់ ផ្សាយតាមទូរទស្សន៍ ដែលឆ្នាំ២០០៦ កន្លងមក បានចាក់ ផ្សាយស្តុតរីដេអូតាមទូរទស្សន៍ CTN និងទូរទស្សន៍កង យោធពលខេមរភូមិន្ទកម្ពុជា " ជាប្រភេទទូរទស្សន៍ដែល មានការនិយមទស្សនាពីទស្សនិកជន ហើយការចាក់ផ្សាយ មានតម្លៃខ្ពស់ " តែសម្រាប់ឆ្នាំ២០០៧នេះ ក្រុមការងារនឹង ធ្វើការចាក់ផ្សាយ តាមទូរទស្សន៍ជាតិកម្ពុជា ទូរទស្សន៍អប្សរា និងទូរទស្សន៍បាយ័នវិញ " ព្រោះស្ថានីយទូរទស្សន៍ទាំងបីនេះ មានតម្លៃក្នុងការចាក់ផ្សាយ ក្នុងភាពសមស្រប " ។

របាយការណ៍និងការងារសៀវភៅ

៣-ក្រុមការងារទី៣ :

ក្រុមការងារទី៣មានការងារធំៗចំនួន ៣ គឺការងារ ព្រឹត្តិបត្រ ការងារអង្គប្រឹក្សានិងកម្មវិធីសៀវភៅល្អៗ ។

- ការងារព្រឹត្តិបត្រ: ព្រឹត្តិបត្រលេខ ២ របស់សហព័ន្ធ អភិវឌ្ឍន៍សៀវភៅនៅកម្ពុជាបានចេញផ្សាយចំនួន ១,៥០០ក្បាល កាលពីខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ ។ យើង

នឹងលេខ២ ជាបន្តទៀត។

- ការងារអង្គប្រឹក្សា : មានគម្រោងប្រារព្ធធ្វើនៅ ថ្ងៃទី១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧ នៅសាលប្រជុំនៃមជ្ឈមណ្ឌលសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា-ជប៉ុន។ ប្រធានបទគឺ "ការយល់ដឹងទូទៅអំពីកំណាព្យខ្មែរ" ។ វាក្លិនដែល អញ្ជើញមកផ្តល់ការឧទ្ទេសនាម គឺឯកឧត្តម **ជ័យ បាប** អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងអប់រំ យុវជននិងកីឡា និង ជាសាស្ត្រាចារ្យអក្សរសាស្ត្រខ្មែរនៃសាកលវិទ្យាល័យ ភូមិន្ទភ្នំពេញ ។

- ការងារកម្មវិធីសៀវភៅល្អៗ : សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៧ កម្មវិធីសៀវភៅល្អៗ មានគម្រោងផលិតកម្មវិធីចំនួន ១៣ ប្រលោមលោក។ ដូច្នោះនៅពេលទទួលបានថវិកា មកទល់នឹងខែកញ្ញានេះ ក្រុមការងារផលិតកម្មវិធី សៀវភៅល្អៗដំណើរការណ៍សហការជាមួយទូរ ទស្សន៍ជាតិកម្ពុជា ដោយថតបានប្រលោមលោក ចំនួន១០រឿងរូបរាល់ហើយ ។ ឯការចាក់ផ្សាយវិញ យើងទើបតែធ្វើការចាក់ផ្សាយបានចំនួន៥រឿងហើយ នឹងដំណើរការណ៍ចាក់ផ្សាយជាបន្តទៀតទាល់តែអស់ ប្រលោមលោកដែលថតរួចទាំងអស់នោះ ។ ចំពោះ រឿងប្រលោមលោកថតរួចរាល់មាន :

- ១-មាលាដួងចិត្ត** ដែលនិពន្ធដោយលោកនូ ហាច ។ រឿង នេះត្រូវបានឯកឧត្តមបណ្ឌិតស៊ី ឈុំប៊ុន អគ្គលេខាធិការនៃ រាជបណ្ឌិតសភាកម្ពុជានិងជាប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ អាស៊ីនៃរាជបណ្ឌិតសភាកម្ពុជា អញ្ជើញចូលរួមជាវាក្លិន ហើយបានចាក់ផ្សាយវគ្គទី១ កាលពីថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៧ និងវគ្គទី១នេះ ធ្វើការចាក់ផ្សាយសាជាថ្មី គឺថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧ ។ ឯវគ្គទី២ បានចាក់ផ្សាយកាលពីថ្ងៃ ទី២២ ខែកក្កដាឆ្នាំ២០០៧ និងវគ្គទី២នេះ ធ្វើការចាក់ផ្សាយ សាជាថ្មីថ្ងៃទី ២៤ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧។

បានចែកផ្សាយដល់សមាជិកសហព័ន្ធ អភិវឌ្ឍន៍ សៀវភៅនៅកម្ពុជាជាបុគ្គលនិងស្ថាប័ន ចែកផ្សាយ ដល់បណ្ណាល័យនានាក្នុងប្រទេស ចែកផ្សាយទៅក្រៅ ប្រទេសមាន: សាកលវិទ្យាល័យជាតិលាវ សាកល វិទ្យាល័យតូក្យូផ្នែកភាសាបរទេស បណ្ណាល័យ អាស៊ីម៉ង់ មូលនិធិវិភាគហ្វីលីពីន និងស្ថិតិដែលមកចូលរួម ក្នុងកម្មវិធីសៀវភៅល្អៗ ។

-យើងកំពុងរៀបចំចេញផ្សាយនូវព្រឹត្តិបត្រលេខ ៣

វាយតម្លៃលើសៀវភៅល្អៗ

២-ជើងមេឃថ្មី និពន្ធដោយលោកជំទាវប៊ុច សធីរ៉ាន ។ រឿងនេះ ត្រូវបានលោកជំទាវប៊ុច សធីរ៉ាន ជាអ្នកនិពន្ធផ្ទាល់អញ្ជើញចូលរួមជាវគ្គនិពន្ធហើយបានចាក់ផ្សាយរក្ខត្តទី១ កាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧ និងធ្វើការចាក់ផ្សាយរក្ខត្តទី១សាជាថ្មី គឺថ្ងៃទី៣១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧ ។ ឯរក្ខត្តទី២ បានចាក់ផ្សាយកាលពីថ្ងៃទី៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ និងធ្វើការចាក់ផ្សាយសាជាថ្មី នៅថ្ងៃទី៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧ ។

៣-ភរិយាពីរ និពន្ធដោយលោកអ៊ឹម ឈូដេត។ រឿងនេះ

ជាប្រលោមលោកបកប្រែ ពីប្រលោមលោកភាសាជប៉ុន ។ រឿងនេះ ត្រូវបានលោកស្រីបណ្ឌិតអ៊ុំ រ៉ាវីនាយិកាមជ្ឈមណ្ឌលសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា-ជប៉ុន អញ្ជើញចូលរួមជាវគ្គនិពន្ធហើយបានចាក់ផ្សាយ កាលពីថ្ងៃទី២៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧និងចាក់ផ្សាយរក្ខត្តទី១សាជាថ្មីគឺ ថ្ងៃទី២៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ ។ ឯរក្ខត្តទី២ បានចាក់ផ្សាយកាលពីថ្ងៃទី២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ និងចាក់ផ្សាយសាជាថ្មី គឺថ្ងៃទី៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ ។

ក្រុមការងារនិងនិស្សិតចូលរួមថតជាមួយវគ្គនិពន្ធ

ត្រូវបានឯកឧត្តមជ័យ ចាប អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងអប់រំ យុវជននិងកីឡា អញ្ជើញចូលរួមជាវគ្គនិពន្ធហើយបានចាក់ផ្សាយ កាលពីថ្ងៃទី១២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧និងចាក់ផ្សាយរក្ខត្តទី១សាជាថ្មី គឺថ្ងៃទី១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ ។ ឯរក្ខត្តទី២ បានចាក់ផ្សាយកាលពីថ្ងៃទី១៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ និងចាក់ផ្សាយសាជាថ្មី គឺថ្ងៃទី២១ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០០៧ ។

៤-អ៊ីជាពីរនាក់ និពន្ធដោយលោកស្រី ម៉ាត់ស៊ុតានី ម៉យ៉ូកូ។

៥-មរតកដួងចិត្ត និពន្ធដោយ ឯកឧត្តមយ៉ិន លួត ។ រឿងនេះ ត្រូវបានឯកឧត្តមយ៉ិន លួត ជាអ្នកនិពន្ធផ្ទាល់ អញ្ជើញចូលរួមជាវគ្គនិពន្ធហើយបានចាក់ផ្សាយ កាលពីថ្ងៃទី៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ និងចាក់ផ្សាយរក្ខត្តទី១ សាជាថ្មី គឺថ្ងៃទី១១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ ។ ឯរក្ខត្តទី២ បានចាក់ផ្សាយកាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ និងធ្វើការចាក់ផ្សាយសាជាថ្មី គឺ ថ្ងៃទី១៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ ។

៦-ប្តីនិងវិវហ្សនី និពន្ធដោយ លោកហ្សាក់ អធីរី ថែរណាដានី ឌីសានីព្យែរនិងបកប្រែដោយលោក ហង្ស ធុនហាក់ ។ រឿងនេះ ត្រូវបានលោកសាស្ត្រាចារ្យបណ្ឌិត សោម សុមុនីជាអនុប្រធានវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គមនៃរាជបណ្ឌិតសភាកម្ពុជា អញ្ជើញចូលរួមជាវគ្គនិពន្ធហើយបានចាក់ផ្សាយ កាលពីថ្ងៃទី២៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ និងចាក់ផ្សាយរក្ខត្តទី១សាជាថ្មី គឺថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ ។ ឯរក្ខត្តទី២

ទស្សនកម្មនិងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

បានចាក់ផ្សាយកាលពីថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ និងចាក់ផ្សាយសាជាថ្មី គឺថ្ងៃទី២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ។

៧-លិខិតមរតកសម្ងាត់ និពន្ធដោយលោកស្រីកែវ ចន្ទបូរណ៍។ រឿងនេះ ត្រូវបានលោកស្រីជាអ្នកនិពន្ធ អញ្ជើញចូលរួមជាភ្នាក់ងារ ហើយវគ្គទី១បានចាក់ផ្សាយ កាលពីថ្ងៃទី៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ និងចាក់ផ្សាយវគ្គទី១ សាជាថ្មី គឺថ្ងៃទី៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ។ ឯវគ្គទី២ បានចាក់ផ្សាយកាលពីថ្ងៃទី១២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ និងធ្វើការចាក់ផ្សាយសាជាថ្មី គឺថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ។

៨-ព្រះអង្គម្ចាស់តូច និពន្ធដោយលោកអង់ទីន ដឺសាំង តិចស៊ុយបេរី (Antoine de Saint- Exupéry)និងបកប្រែដោយលោកគ្រីស្តូហ្វ ម៉ាកកេ (Christophe Macquet) និងនិស្សិតមួយក្រុម។ រឿងនេះជាប្រលោមលោកកុមារ បកប្រែពីប្រលោមលោកបារាំង ត្រូវបានលោក ហុក សុទ្ធី ជាប្រធានអង្គការស៊ីបា ជាគ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពរឿងនេះ អញ្ជើញចូលរួមជាភ្នាក់ងារ ហើយរឿងនេះមិនទាន់ធ្វើការចាក់ផ្សាយនៅឡើយ ។

៩-បើក្តាមានទឹក និពន្ធដោយលោកស្រីប៉ាល់ វណ្ណារីក្ស ។ រឿងនេះ ត្រូវបានលោកស្រីប៉ាល់ វណ្ណារីក្សជាអ្នកនិពន្ធផ្ទាល់ អញ្ជើញចូលរួមជាភ្នាក់ងារ ហើយរឿងនេះមិនទាន់ធ្វើការចាក់ផ្សាយនៅឡើយ ។

១០-រ៉ូមេអូនិងស៊ុលីយ៉ែត ដែលនិពន្ធដោយលោកវិល្លាម ស្តេស្យែរនិងបកប្រែដោយលោកហង្ស ធុនហាក់ ។ រឿងនេះត្រូវបានឯកឧត្តមបណ្ឌិតស៊ី ឈុំប៊ុន អគ្គលេខាធិការនៃរាជបណ្ឌិតសភាកម្ពុជានិងជានាយកមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវអាស៊ីនៃរាជបណ្ឌិតសភាកម្ពុជា អញ្ជើញចូលរួមជាភ្នាក់ងារ ហើយរឿងនេះមិនទាន់ធ្វើការចាក់ផ្សាយនៅឡើយ ។

ចំពោះនិស្សិតដែលចូលរួម មាននិស្សិតមកពីសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ ផ្នែកមហាវិទ្យាល័យអក្សរសាស្ត្រនិងមនុស្សសាស្ត្រ និងនិស្សិតផ្នែកភាសាជប៉ុននៃមជ្ឈមណ្ឌលសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា-ជប៉ុន និងនិស្សិតមកពីវិទ្យាស្ថានសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សិក្ខាកាមនៃសមាគមអ្នកនិពន្ធខ្មែរ និងនិស្សិតមកវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ សាកលវិទ្យាល័យហៀលប្រាយផ្នែកភាសាអង់គ្លេសនិងផ្នែកគណនេយ្យ សិស្សមកពីវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ ។ សរុបនិស្សិតនិងសិស្សដែលបានចូលរួមនៅក្នុងកម្មវិធីសៀវភៅល្អៗទាំងអស់មានចំនួន៤៥២នាក់ ។

៤-ក្រុមការងារទី៤

សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៧នេះ ក្រុមការងារទី៤មានគម្រោងត្រៀមរៀបចំសិក្ខាសាលាមួយ ក្រោមប្រធានបទ "វេទិកាស្តីពីការបោះពុម្ពនៅកម្ពុជា" "Forum For the Cambodian Printing Industry "ក្រុមការងារបានត្រៀមដំណើរការណ៍សិក្ខាសាលានេះ នៅចុងខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧ ប៉ុន្តែពុំអាចប្រព្រឹត្តទៅបានដោយសារថវិកាដែលនៅសល់សម្រាប់ឆ្នាំនេះ មានកម្រិត។ ជាលទ្ធផល គម្រោងការណ៍នេះបានអូសបន្លាយរហូតមកដល់ពេលនេះ គឺដើម្បីរង់ចាំការឧបត្ថម្ភថវិកាជាបន្ថែមពី "កម្មវិធីលើកតម្កើងវិស័យសំណេរនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍" V.A.L.E.A.S.E ព្រោះកន្លងមក ក្រុមការងារបានធ្វើគម្រោងការងារនេះ ទៅជូនប្រធានកម្មវិធីនេះពិនិត្យរួចហើយ ហើយប្រធានកម្មវិធី "កម្មវិធីលើកតម្កើងវិស័យសំណេរនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍" មានការចាប់អារម្មណ៍ចំពោះការងាររបស់ក្រុមការងារទី៤ ដែលរំពឹងថា អាចនឹងទទួលបានថវិកាជាបន្ថែម ដើម្បីរៀបចំសិក្ខាសាលានេះ នៅចុងឆ្នាំ២០០៧ ។

ACTIVITIES OF THE 4 WORKING GROUPS IN EXECUTION OF ROCKEFELLER FOUNDATION'S 2007 BUDGET

Upon receiving funding from Rockefeller's Foundation provided for the 4 working groups of Cambodian Book Development Federation on May 24, 2007, the working groups started to carry out the following activities:

1- Working Group

As a work left from previous year 2006, this working group undertook to carry on two main tasks: the publication of the Cambodian BOOKS IN PRINT and the FDBC's Book Show Room.

- Publication of the Cambodian BOOKS IN PRINT (CBIP):

Under cooperation between the FDBC and the National Library of Cambodia the second volume of the CBIP has been published in 400 copies and is being distributed to all members of the FDBC while the National Library of Cambodia sent it to the main cambodian libraries as well as to several oversea libraries.

- Book Show Room:

In the books display room, we show books of 21 independent publishing and printing houses. In early May, full-time staff resigned. Now, we are seeking to recruit a new staff, expecting that the new one would start work in late October 2007.

2- Working Group 2

For this year 2007, the working group 2 plans to produce three video spots. One of the three video spots will be produced in the form of cartoons. They will be produced as radio spots as well. This project will be finished by the end of 2007. According to the plan, these spots will be aired on both radios and televisions.

Since the Rockefeller Foundation's supports only spots productions, the working group has submitted proposals for additional funding supports to UNICEF and UNESCO for broadcasting on radio and television.

The working group changes its approach to airing on televisions. In the previous year 2006, the working group had the spots aired on CTN (Cambodian Television

Network) and Cambodian Royal Armed Forces television channels, which charged high airing fees. But for 2007 the working group will have them aired on National Television of Kampuchea (TVK), APSARA and Bayon television channels because their airing fees are affordable.

3- Working Group 3

The working group 3 has three main jobs: the FDBC's Newsletter, the Speaker Programme and the Good Books TVshows.

- **Newsletter:**

The issue No. 2 was published with 1,500 copies in August 2007. We distributed them to the members of the Book Federation, both individually and institutionally, to libraries in the country and foreign countries, including the National Library of Laos, the Tokyo University's Department of Foreign Languages, the National Library of Germany, and to students who participate in the Good Books TVshows.

We are in the process of publishing the issues No. 3 and 4.

- **Speaker Programme:**

A lecture has been organized on November 1, 2007 at the conference hall of the Cambodian-Japanese Cooperation Center. The topic was "Common Understanding of Khmer Poetry". The lecturer was H.E Chey Chap, Under-secretary of State of the Ministry of Education, Youth and Sports and Professor of Khmer Literature at the Royal University of Phnom Penh.

- **Good Books TVshows:**

For 2007, the Good Books Programme plans to produce TVshows on 13 novels. The working group has produced until September in cooperation with the National Television of Kampuchea 10 shows. Regarding airing, we have managed to put on air 5 novels and will proceed with broadcasting the rest in the following time.

The filmed novels include:

1- Mealea Doung Chet is a famous novel written by Nou Hach. H.E Sum Chhumbun, PhD, Secretary-General of the Royal Academy of Cambodia and Director of the Asian Research Center of the Royal Academy of Cambodia, talks

Good Books Programme

about this novel and the first episode was aired on July 15, 2007 and again on July 17, 2007. The second episode was aired on July 22, 2007 and again on July 24, 2007.

2- The New Sky, novel written by Pech Sangvavan. The author is the speaker herself. The first episode was aired on July 29, 2007 and again on July 31, 2007. The second episode was on air on August 5, 2007 and again on July 7, 2007.

3- Two wives novel is written by IM Chhoudeth. H.E Chey Chap, Under-secretary of State of the Ministry of Education, Youth and Sport, is the speaker, and the first episode was aired on August 12, 2007 and again on August 14, 2007. The second episode was aired on August 19, 2007 and again on August 21, 2007.

4- Two Edas by Matsutani Myoko. It is the translation of a Japanese novel. Mrs. Uom Ravi, Director of CJCC, is the speaker, and the first episode was aired on August 26, 2007 and again on August 28, 2007. The second episode was aired on September 2, 2007 and again on September 4, 2007.

5- Legacy of Heart by Yin Luot. H.E Yin Luot, the author, himself is the speaker, and the first episode was aired on September 9, 2007 and again on September 11, 2007. The second episode was aired on September 16, 2007 and again on September 18, 2007.

6- Paul and Virginie by Jacques Henry Bernadin de Saint-Pierre, translated into Khmer by Hang Thun Hak. Professor Dr. Saom Somuny, Deputy Director of Human and Social Sciences of Royal Academy of Cambodia, is the speaker, and the first episode was aired on September 23, 2007 and again on September 25, 2007. The second episode

was aired on September 30, 2007 and again on October 2, 2007. 7- Secret Will by Keo Chan Boribo. The author, Mrs. Chan Boribo, herself is the speaker. The first episode was aired on October 7, 2007 and again on October 9, 2007. The second episode was aired on October 14, 2007 and again on October 16, 2007.

8- Le Petit Prince by Antoine de Saint-Exupéry, translated into Khmer by Christophe Macquet and a group of students. This is a children’s novel and translated from French. Mr. Hok Sothi, Director of SIPAR, which published this novel, is the speaker. It is not yet put on air.

9- If Flowers Had Water, a novel by Pal Vannarirak. Mrs. Pal Vannarirak, the author, herself was the speaker. It is not yet put on air.

10- Romeo and Juliet by William Shakespeare, translated into Khmer by Mr. Hang Thun Hak. H.E Sum Chhumbun, PhD, Secretary-General of the Royal Academy of Cambodia and Director of the Asian Research Center of the Royal Academy of Cambodia, talks about this novel. This novel is on air yet.

The participating students are from the Royal University of Phnom Penh, Faculty of Literature and Human Sciences, Faculty of Japanese Language of the Cambodian-Japanese Cooperation Center and the National University of Economics and Finance, trainees of the Khmer Writers’ Association and Build Bright University’s Faculty of English Language and Accounting.

Totally, there were 452 students participating in the Good Books TVshows.

4- Working Group 4

For 2007, working group 4 plans to organize a workshop called “Forum For the Cambodian Printing Industry”. The working group was going to hold this workshop in late July 2007, but failed because the budget for 2007 is limited.

As a result, this plan was postponed until now, awaiting additional funding support from V.A.L.E.A.S.E because the working group already sent this project plan to the director of this french project, who was interested in the work of the working group 4 which hopes to receive additional funding support to organize the workshop in question in late 2007.

Translated from Khmer

វិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈ និង វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម

ការិយាល័យសៀវភៅនិងបណ្ណាល័យនៃស្ថានទូតបារាំងនៅកម្ពុជា

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៤មក ការិយាល័យសៀវភៅនិងបណ្ណាល័យបានចាប់ដំណើរការណ៍នៅក្នុងផ្នែកសហប្រតិបត្តិការនិងសកម្មភាពវប្បធម៌ អមស្ថានទូតបារាំងនៅកម្ពុជានិងមានផែនការសកម្មភាពដូចខាងក្រោម:

- គាំទ្របុគ្គលិកនិងផ្គត់ផ្គង់ជាសៀវភៅនិងទស្សនាវដ្តីទៅតាមបណ្ណាល័យកម្ពុជា នានានិងមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារនៃស្ថាប័នសាធារណៈមួយចំនួន ។
- គាំទ្រ (ក្រោមទម្រង់ជាការដាក់មុនចំនួន ២០០ ក្បាល) ដល់ការបោះពុម្ពសៀវភៅភាសាខ្មែរ ឬ ជាភាសាខ្មែរ-បារាំង ដើម្បីការងារនេះ កម្មវិធីជួយដល់ការបោះពុម្ពដែលដាក់ឈ្មោះរបស់អ្នកនិពន្ធល្បីល្បាញរឹមគិន(១៩១១-១៩៥៧) ដែលជាអន្តរការីវរវាងវប្បធម៌ខ្មែរនិងវប្បធម៌បារាំងត្រូវបានបង្កើតឡើង :
- បណ្តុះបណ្តាលបណ្ណារក្ស អ្នកបោះពុម្ពផ្សាយនិងបណ្ណាគារិក នៅប្រទេសបារាំងនិងនៅកម្ពុជា ។
- ជួយរៀបចំប្រតិបត្តិការណ៍នានាជុំវិញវិស័យសៀវភៅនិងសំណេរ (ការតាំងពិព័រណ៍របស់អ្នកបោះពុម្ពផ្សាយទិវាបុណ្យហ្វូឡូភូនី បុណ្យនៃការអាន ។ល។)

កម្មវិធីជួយដល់ការបោះពុម្ពផ្សាយ រឹម គិន

រយៈពេល បី ឆ្នាំមកហើយ កម្មវិធីនេះ បានគាំទ្រការបោះពុម្ពផ្សាយសៀវភៅជាច្រើន ជាភាសាខ្មែរ (ស្នាដៃដើមនិងស្នាដៃបកប្រែពីភាសាបារាំង) សកម្មភាពរបស់គម្រោងនេះ ត្រូវបំពេញបន្ថែមដោយសកម្មភាពរបស់គម្រោងមូលនិធិសាមគ្គីជាអាទិភាពដើម្បីលើកតម្កើងវិស័យសំណេរ

នៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ ដែលជំនាញក្នុងការជួយបោះពុម្ពផ្សាយសៀវភៅសម្រាប់កុមារនិងសៀវភៅវិជ្ជាជីវៈនានាសម្រាប់អ្នកជំនាញក្នុងវិជ្ជាជីវៈសៀវភៅ ព្រមទាំងដោយថវិកាសហប្រតិបត្តិការផ្សេងទៀតដែរ ។ ក្នុងរយៈពេលបួនឆ្នាំគម្រោងនេះបានពិនិត្យលើគម្រោងបោះពុម្ពផ្សាយជាង១២០គម្រោង ហើយមួយភាគបីនៃសៀវភៅទាំងនេះបានទទួលការគាំទ្រ ។

គណៈកម្មការនិងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យត្រួតពិនិត្យសំណើសុំជំនួយដល់ការបោះពុម្ពផ្សាយ

គណៈកម្មការនេះ រួមមានមន្ត្រីមកពីផ្នែកសហប្រតិបត្តិការ និង សកម្មភាពវប្បធម៌ មជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌បារាំង ព្រមទាំងជនជាតិខ្មែរដែលនិយាយភាសាបារាំងផងដែរ ។ សមាជិកគណៈកម្មការនេះសិក្សាគម្រោងបោះពុម្ពដែលដាក់ជូនដោយអ្នកបោះពុម្ពផ្សាយកម្ពុជានិងកំណត់ទឹកប្រាក់ដែលត្រូវផ្តល់ដោយក្រោមអធិបតីភាពរបស់ទីប្រឹក្សាសហប្រតិបត្តិការនិងសកម្មភាពវប្បធម៌ ។ គណៈកម្មការនេះជួបប្រជុំគ្នាពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ជាទូទៅ គឺនៅខែឧសភា និងខែកញ្ញារៀងរាល់ឆ្នាំ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃការជ្រើសរើស គឺគុណភាពអត្ថបទ ភាពស៊ីសង្វាក់ទៅនឹងកាលបរិច្ឆេទនៃការប្រារព្ធទិវាបុណ្យកម្ពុជា-បារាំងសំខាន់ៗផ្សេងៗ និងភាពជាដៃគូបារាំង-កម្ពុជា ។ ជាសមិទ្ធផល ស្នាដៃដ្ឋប្បវេណី ភាពសមស្របទៅនឹងអាទិភាពតាមវិស័យរបស់ស្ថានទូតបារាំង ជាការគាំទ្រដល់ការបង្កើតស្នាដៃអក្សរសិល្ប៍ ឬ ដល់ការងារសិក្សានិងស្រាវជ្រាវដែលដឹកនាំធ្វើដោយយុវអ្នកស្រាវជ្រាវ

ទិវាបុណ្យទិវានៃវប្បធម៌កម្ពុជា

កម្ពុជា ។

ការគាំទ្រចំពោះការបោះពុម្ពផ្សាយឡើងវិញ មិនត្រូវបានគ្រោងទុកឡើយ ។ ការបោះពុម្ពផ្សាយជាពីរភាសាខ្មែរ-បារាំងត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធអាចត្រូវទទួលបានដោយក្រសួងការបរទេសបារាំង ។

តាមរយៈការិយាល័យសៀវភៅនិងបណ្ណាល័យ ស្ថានទូតបារាំងនៅកម្ពុជា មានគោលបំណងរួមដំណើរនិងគាំទ្រការអភិវឌ្ឍបណ្ណាល័យនិងអ្នកបោះពុម្ពផ្សាយនៅប្រទេស

កម្ពុជា ដោយផ្តល់ការគាំទ្រផងដែរ ចំពោះអ្នកវិជ្ជាជីវៈផ្នែកសៀវភៅនិងសំណេរទាំងអស់ ។

ទំនាក់ទំនង: ហ្សង់ ហ្សាក់ ដូណារដ៍ ការិយាល័យសៀវភៅ និងបណ្ណាល័យនៃផ្នែកសហប្រតិបត្តិការនិងសកម្មភាពវប្បធម៌ស្ថានទូតបារាំងនៅកម្ពុជាអគារលេខ១ មហាវិថី ព្រះមុនីវង្ស ភ្នំពេញ ។

អត្តបទបកប្រែពីភាសា បារាំង

Le Bureau Du Livre Et Des Bibliothèques De L'ambassade De France Au Cambodge

Depuis 2004 fonctionne au sein du Service de coopération et d'action culturelle près l'Ambassade de France au Cambodge un Bureau du livre et des bibliothèques, dont le champ d'action est le suivant :

- soutien du personnel et approvisionnement en livres et en revues des bibliothèques cambodgiennes et centres de documentation d'institutions officielles
- appui (sous forme de pré-achat de 200 exemplaires) à l'édition de livres en langue khmère ou en version bilingue khmer-français. A ce titre, a été créé le Programme d'aide à la publication baptisé du nom du grand écrivain Rim Kin (1911-1959), trait d'union entre la culture khmère et la culture française
- formation des bibliothécaires, éditeurs et libraires en France et au Cambodge
- aide à l'organisation de manifestations autour du livre et de l'écrit (salon des éditeurs, Journée de la Francophonie, Lire en fête, etc.)

Le Programme d'aide à la publication Rim Kin

Depuis 3 ans, ce programme a soutenu la publication de divers ouvrages en langue khmère (originaux et traductions du français). Son action est complétée par celle du projet de Fonds de solidarité prioritaire de Valorisation de l'Écrit en Asie du Sud-Est, spécialisé dans l'aide à la publication de livres destinés à la jeunesse et d'ouvrages

professionnels pour les spécialistes des métiers du livre, et aussi par d'autres crédits de coopération.. En quatre ans, c'est plus de cent vingt ouvrages qui ont été examinés, dont un tiers environ a été soutenu.

La Commission et les critères d'examen des demandes d'aide à la publication

Cette commission rassemble des agents du S.C.A.C. et du Centre culturel français (C.C.F.), mais aussi des personnalités cambodgiennes francophones. Sous la présidence du Conseiller de coopération et d'action culturelle, ses membres étudient les projets d'édition soumis par les éditeurs cambodgiens et déterminent les montants de l'aide apportée. La Commission se réunit deux fois par an, en général en mai et en septembre de chaque année.

Les critères de choix sont les suivants : qualité du texte, cohérence par rapport au calendrier culturel et aux grandes dates anniversaires franco-cambodgiens, existence d'un partenariat franco-cambodgien, réalisation d'une oeuvre collective, pertinence par rapport aux priorités sectorielles de l'Ambassade de France, soutien à la création littéraire ou à des travaux d'études et de recherche conduits par de jeunes chercheurs cambodgiens

Il n'est pas prévu de soutien pour les rééditions et réimpressions. Les éditions bilingues khmer-français sont privilégiées. Les droits d'auteur peuvent être pris en

វប្បធម៌ស្ថានទូតបារាំងនៅកម្ពុជា

charge.

Par son Bureau du livre et des bibliothèques, l’Ambassade de France au Cambodge a donc pour objectif d’accompagner et de soutenir le développement des bibliothèques et des éditeurs du Cambodge, en apportant

aussi son soutien à tous les acteurs des métiers du livre et de l’écrit.

Contact : Jean-Jacques Donard, Bureau du livre et des bibliothèques, SCAC Ambassade de France au Cambodge, 1, boulevard Monivong, Phnom Penh.

Office of Books and Libraries of the French Embassy in Cambodia

Since 2004, functions within the Service of Cooperation and Cultural Action of the French Embassy in Cambodia an Office of Books and Libraries of which the field of action is the following:

- The Staff support and the supply of books and serials to Cambodian libraries and to documentation centers of public institutions.
- Support (in the form of pre-purchase of 200 copies) to the publishing of books in Khmer language or in bilingual Khmer-French version. In that respect, the Rim Kin Publishing Support Program was created. Rim Kin is the name of a great writer (1911-1959) that constitutes a link between the Khmer culture and the French culture.
- Librarians, publishers and book sellers training in France and Cambodia.
- Help organize any events on the theme of book and writing (book fair, Francophonie day, reading festival)

Rim Kin Publishing Support Program

For 3 years, the program has supported the publishing of various books in Khmer language (originals and French translation). Its action is completed by that of the Promotion of writing in South-east Asia project (Fonds de Solidarité Prioritaire de Valorisation de l’Ecrit en Asie du Sud-Est) that is specialized in the aid to the publishing of books for youth and professional books for the book professionals as well as by other cooperation funds... During four years, more than one hundred and twenty projects were examined and about one third was supported.

The Commission and publishing request examination criteria

This Commission gathers agents from Service of Cooperation and Cultural Action (SCAC) and from French Cultural Center, but also French speaking persons. Under the aegis of the Advisor of Cooperation and Cultural Action, its members consider publishing projects submitted by Cambodian publishers and determine the amounts of aide allocated. The Commission meets twice a year, in general in May and in September of each year. The selection criteria are the following: text quality, coherence in relation to the Khmer-French cultural calendar and important anniversary dates, existence of a French-Khmer partnership, realization of a collective work, and pertinence in relation to the sectarian priorities of the French Embassy, support to the literary creation or to the study or research works conducted by the young Cambodians researchers.

The reissue or the reprinting support is not predicted. Khmer-French bilingual publications are privileged. The copyrights can be taken in charge by the French Ministry of Foreign Affairs.

Therefore, the French Embassy in Cambodia, through its Office of Books and Libraries aims to accompany and support the development of libraries and publishers in Cambodia by providing also its support to all the parties involved in book and writing professions.

Contact: Jean-Jacques Donard, Office of Books and Libraries, Service of Cooperation and Cultural Action, French Embassy in Cambodia, 1, Monivong Bld, Phnom Penh.

កម្ពុជា ក្រសួង វប្បធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រ

កម្មវិធីលើកតម្កើងវិស័យសំណេរនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍និងគម្រោងបណ្ណាល័យឌីជីថល

កម្មវិធីលើកតម្កើងវិស័យសំណេរនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍នៃសហប្រតិបត្តិការបារាំងមានគោលបំណងអភិវឌ្ឍបណ្ណាល័យឌីជីថល (Digital Libraries) នៅក្នុងឧបទ្វីបឥណ្ឌូចិន មានន័យថា ជាការស្កែន (scanning) និងបញ្ចូលទៅក្នុងអ៊ិនធើណែត (internet) នូវសៀវភៅចាស់ជាភាសាបារាំងនិងភាសាជាតិ (ខ្មែរ លាវ វៀតណាម) ដែលស្តីអំពីបណ្ណាប្រទេសនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍។ គម្រោងនេះមានឈ្មោះថា "Bibliotheca Indosinica" ដែលមានសមាសភាគដូចជា គម្រោង "Bibliotheca Khmerica" គម្រោង "Bibliotheca Laotiana" និងគម្រោង "Bibliotheca Vietnamica" ។ គោលដៅគឺធ្វើយ៉ាងណា ឲ្យសាធារណជននិងក្មេងជំនាន់ក្រោយអាចស្គាល់ពីវប្បធម៌សំណេរដែលទាក់ទងពីអតីតភាពរបស់ប្រទេសពួកគេនីមួយៗ ។

Bibliotheca Khmerica

សៀវភៅចាស់ៗចំនួន៤០០ក្បាលនិងទស្សនាវដ្តីចំនួន ១៨.០០០ទំព័រ (ដោយសហការជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលខេមរសិក្សា) ត្រូវបានស្កែន នៅបណ្ណាល័យជាតិកម្ពុជា ។ គេអាចស្វែងរកនិងអានឯកសារទាំងនេះបាននៅក្នុង web site របស់បណ្ណាល័យជាតិ ទម្រង់ឯកសារមួយចំនួនដែលនឹងត្រូវធ្វើការសម្រាំងបន្ថែម ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងអ៊ិនធើណែត នាខែតុលា-វិច្ឆិកាខាងមុខនេះ ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ក៏មានគម្រោងថតរូបភាពចេញពី

សៀវភៅចាស់ៗ ដែលអាចប្រើជាមូលដ្ឋានដើម្បីធ្វើការតាំងពិព័រណ៍ និងធ្វើជាឯកសារគ្រប់ប្រភេទបានដែរ ។ ចាប់ពីឥឡូវទៅ រូបភាពចំនួន២.០០០រូប ស្តីពីប្រទេសកម្ពុជានឹងដែលបានថតនៅប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងវិបសាយបណ្ណាល័យជាតិកម្ពុជារួចទៅហើយដែរ <http://www.bnc-nlc.info> ។

ស៊ីឌី (CD) ដែលប្រមូលផ្តុំមូលដ្ឋានទិន្នន័យសៀវភៅដែលបានស្កែនរួច ត្រូវបានផលិតឡើងនៅកម្ពុជា ។ គេគ្រោងនឹងពង្រីកគម្រោងនេះទៅលើ :

- បណ្ណាល័យកម្ពុជាធំៗ ដែលមានផ្តុំនូវធនធានឯកសារចាស់ៗសំខាន់ៗ ។
- ការបោះពុម្ពទៅតាមសំណើសុំនូវសៀវភៅចាស់ៗដែលបានស្កែនរួច (សេវាបង់ប្រាក់) ដូចបណ្ណាល័យធំៗរបស់អឺរ៉ុបដែរ ។

ចំណាំ : បណ្ណាល័យជាតិបារាំងនិងអង្គការហ្វ្រង់កូហ្វូនីអន្តរជាតិសុទ្ធតែចាប់អារម្មណ៍ទៅលើគម្រោងនេះ ដែលនឹងត្រូវចូលទៅក្នុងគម្រោង "បណ្ណាញបណ្ណាល័យជាតិឌីជីថលជាភាសាបារាំង" ដែលការសម្ពោធនឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅទីក្រុងប៉ារីស ខែកញ្ញា ខាងមុខ ។

អត្ថបទបកប្រែពីភាសា បារាំង

របាយការណ៍លើកិច្ចការស្រាវជ្រាវ

ការបម្រើបង្កើនឯកសារនិយាយពីកម្ពុជា ទៅជាឯកសារឌីជីថល

គម្រោងសហប្រតិបត្តិការរវាងមជ្ឈមណ្ឌលខេមរសិក្សា (CKS) និងបណ្ណាល័យជាតិកម្ពុជា

នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ មជ្ឈមណ្ឌលខេមរសិក្សា បានទទួលប្រាក់ឧបត្ថម្ភពីបណ្ណាល័យឌីជីថល សម្រាប់ការស្រាវជ្រាវអន្តរជាតិ (DLIR) ជាផ្នែកមួយនៃការផ្តួចផ្តើមគំនិតនៃគម្រោងបណ្ណាល័យនិងបណ្ណសារដ្ឋានមូលដ្ឋាន (LLAP) ជាកម្មវិធីមួយដែលត្រូវបានគាំទ្រដោយក្រសួងអប់រំសហរដ្ឋអាមេរិកនិងចាត់ចែងដោយ CAORC ដើម្បីកំណត់រកនូវឯកសារដែលកំពុងទទួលបានការខូចខាតដែលកម្រគ្រប់គ្រងដោយបណ្ឌិត៧ ធនវិធីនិងបណ្ឌិត ប៉ាស្តាល់ បិរដូស៍ ។ ជាដំបូង គម្រោងនេះបានបង្កើតបញ្ជីសារពើភណ្ឌនៃឯកសារភាសាខ្មែរដែលបានបោះពុម្ពមុនឆ្នាំ១៩៧៥ តម្កល់នៅក្នុងបណ្ណាល័យជាតិកម្ពុជា (NLC) ហើយបន្ទាប់មក បានស្តុកនូវចំណងជើងមួយចំនួនដែលបានជ្រើសរើសនៃចំណងជើងទាំងនេះ ។ បណ្ណាល័យជាតិកម្ពុជា តម្កល់សំណុំឯកសារដែលបានបោះពុម្ពពិសេស ដែលផ្តោតលើប្រទេសកម្ពុជា ចាប់ពីសម័យអាណាព្យាបាលបារាំង (១៨៦៣-១៩៥៣) រហូតដល់សម័យកម្ពុជាឯករាជ្យ (១៩៥៣-១៩៧៥) ។ ទោះបីជាពួកគេ ខ្មែរក្រហមបានបង្កការខូចខាតដ៏ដ្ឋង់ឯកសារទាំងនេះក៏ដោយ ក៏របបខ្មែរក្រហមមិនបានបំផ្លាញសំណុំឯកសារដែលតម្កល់នៅក្នុងបណ្ណាល័យជាតិដែរ ។ ផ្ទុយទៅវិញ សៀវភៅទាំងនេះបានទទួលរងនូវការមិនអើពើដ៏ស្ងាត់ជ្រងំ ដោយសៀវភៅខ្លះត្រូវបានឃើញនៅគរនៅកម្រាលឥដ្ឋនិងនៅក្នុងប្រអប់ផ្សេងៗ ។

ឯកសារទាំងនេះ បង្ហាញពីវិស័យបោះពុម្ពផ្សាយនៅកម្ពុជាដែលធ្លាប់តែរុញរឿង : ប្រលោមលោក «ទំនើប» និង

រឿងព្រេងដែលពេញលេញប្រាំមួយក្បាល ព្រឹត្តិបត្រពុទ្ធចក្រនិងអាណាចក្រឯកទេស (ផ្តោតលើស្ត្រី កសិករនិងគ្រូបង្រៀន) ព្រមទាំងសៀវភៅអាននិងសារណាផ្នែកអក្សរសាស្ត្រ កំណាព្យនិងទស្សនវិជ្ជាជាច្រើនទៀត ។ ដំណើរការណ៍បង្កើតលេខ (Digitization process) ត្រូវបានផ្តល់កិច្ចសន្យាឱ្យក្រុមហ៊ុនខ្មែរក្នុងស្រុកមួយ ឈ្មោះក្រុមហ៊ុនខ្មែរអភិវឌ្ឍន៍ (Khmer Dev) ។ ការប្រើប្រាស់ LUCERNE software ជួយសម្រួលដល់ការរកអត្ថបទនៅក្នុងយូនីកូដភាសាខ្មែរ (Khmer Unicode) ។

គម្រោងនេះ គ្រាន់តែជាដំហានដំបូងសម្រាប់អ្វីដែលមជ្ឈមណ្ឌលខេមរសិក្សាមើលឃើញថា ជាការផ្តួចផ្តើមគំនិតទ្រង់ទ្រាយធំ ដើម្បីបង្កើតលេខលើឯកសារ «ដែលបានបាត់បង់» សំខាន់ៗនៅកម្ពុជា ដែលនៅសេសសល់នៅក្នុងសំណុំឯកសារមួយចំនួនតូចនៅក្រៅប្រទេសប៉ុណ្ណោះ ។ សំណុំឯកសារមួយ គឺទស្សនាវដ្តីកម្ពុជសុរិយា ដែលជាព្រឹត្តិបត្រសិក្សាទំនើបដំបូងរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ដែលបានបោះពុម្ពផ្សាយពីឆ្នាំ១៩២៧ ដល់ ១៩៧៥ ។ តាមរយៈគម្រោងនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវវ័យក្មេងម្នាក់របស់មជ្ឈមណ្ឌលខេមរសិក្សា ឈ្មោះ ភី សុភាជា បានធ្វើការអង្កេតលើសំណុំឯកសារសំខាន់ៗនៃទស្សនាវដ្តីនេះដែលមាននៅកម្ពុជា ហើយរកឃើញនូវលេខចេញផ្សាយមួយចំនួនដែលបាត់ ហើយត្រូវការរកមកពីក្រៅប្រទេសវិញ ។

អត្ថបទបកប្រែពីភាសាអង់គ្លេស

របាយការណ៍និងស្ថិតិស្រាវជ្រាវ

ប្រភេទនៃសមាជិករបស់សហព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍សៀវភៅកម្ពុជា

DEVENEZ MEMBRE DE LA FÉDÉRATION POUR LE DÉVELOPPEMENT DU LIVRE AU CAMBODGE

TYPE OF MEMBERSHIP OF THE FEDERATION FOR THE DEVELOPMENT OF THE BOOK SECTOR IN CAMBODIA

១ សមាជិកកិត្តិយស	ជាសមាជិកដែលស្ម័គ្រចិត្តបង់ប្រាក់វិភាគទានចាប់ពី 1,000\$ (មួយពាន់ដុល្លារ) ឡើងទៅបង់តែ ១ដង ។
Membres honoraires	Groupes, organizations ou individus qui versent en une seule fois une contribution de plus de 1,000 dollars US à la Fédération.
Honorary Members	Honorary Members are groups, organizations or individuals who support the Federation with a one time donation of more than 1.000US dollars (one thousand US dollar).
២ សមាជិកគាំទ្រ	ជាសមាជិកដែលស្ម័គ្រចិត្តបង់ប្រាក់វិភាគទានចាប់ពី 100\$ (មួយរយដុល្លារ) ឡើងទៅក្នុង ១ឆ្នាំ ។
Membres de soutien	les membres de soutien sont des membres actifs qui versant une contribution annuelle minimum de 100 dollars US à la Fédération.
Supporting Members	Supporting Members are Active Members who contribute 100 US dollars (one hundred US dollar) or more to the Federation annually.
៣ សមាជិកសកម្ម	ជាសមាជិកដែលបង់ប្រាក់វិភាគទានប្រចាំឆ្នាំ ។
Membres actifs	les membres actifs paient une cotisation annuelle et participent aux activités de la Fédération.
Active Members	Active Members are those members who pay their annual fees and engage themselves in the activities of the Federation - ចំនួន ២០ ដុល្លារ (ម្ភៃដុល្លារ) សម្រាប់ក្រុមស្នង អង្គការ ក្រុមហ៊ុននានា - La cotisation annuelle pour les organizations est de 20 dollars US - The annual fee for groups is 20 US dollars (Twenty US dollar). - ចំនួន ១០ ០០០ រៀល (មួយម៉ឺនរៀល) សម្រាប់បុគ្គល - La cotisation annuelle pour un individu est de 10,000 riels. - The annual fee for an individual is 10.000 Riels (Ten thousands Riels).

ទីប្រឹក្សា

១-លោកជំទាវបណ្ឌិតហេឡិន ហាវីស

២-លោកសាស្ត្រាចារ្យ អ៊ឹម លឹម

គណៈកម្មការទទួលបន្ទុក

១-លោកចន វីគីស

២-អ្នកស្រីប៉ាល់ វណ្ណារីក្ស

៣-លោកវ៉ែន សុន

៤-លោកខេង ពិទ្ធកេត្យា

គណៈកម្មការហិរញ្ញវត្ថុ

១-បណ្ឌិតពៅ ធនវណ្ណ (និងជាតំណាងសហព័ន្ធ)

២-អ្នកស្រីម៉ាហ្គារែត បាយវីតធីរ

៣-លោកអ៊ុំ ចាន់ថា

ADVISORS

1. H.E.Dr. Helen Jarvis

2. Prof. Im Lim

ADMINISTRATIVE COMMITTEE

1. Mr. John Weeks

2. Ms. Pal Vannarirak

3. Mr. Ven Son

4. Mr. Kheng Pytou Kethya

FINANCE COMMITTEE

1. Dr. Pou Thonevath
(The Federation's representative)

2. Ms. Margaret Bywater

3. Mr. Oum Chantha

**ផលប្រយោជន៍សមាជិកនៃសហព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍
សៀវភៅនៅកម្ពុជា**

ការចូលជាសមាជិកក្នុងសហព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍សៀវភៅនៅកម្ពុជា ប្រៀបដូចជាការចូលរួមចំណែកលើកស្ទួយនិងអភិវឌ្ឍសង្គមតាមរយៈសម្មតាពេញលេញ ដែលទាក់ទងនឹងសៀវភៅនិងការអាន ។ ក្រៅពីនោះសមាជិកទាំងអស់នឹងទទួលបាននូវឱកាសជាច្រើនផ្សេងទៀតដូចជា៖

- ១- មានឱកាសបញ្ចេញសមត្ថភាពតាមជំនាញរបស់ខ្លួន ជួយដល់សហគមន៍ដើម្បីរួមចំណែកលើកស្ទួយវិស័យសៀវភៅនិងការអាននៅកម្ពុជា ។
- ២- មានឱកាសទទួលបានការងារធ្វើ ។
- ៣- មានឱកាសទទួលបានបទពិសោធក្នុងការរៀបចំដំណើរការណ៍សកម្មភាពផ្សេងៗ ស្របតាមកម្មវិធីរបស់សហព័ន្ធ ។
- ៤- មានឱកាសស្គាល់និងរាប់អានអ្នកមានជំនាញទាក់ទងនឹងសៀវភៅយ៉ាងទូលំទូលាយដូចជា បណ្ណារក្ស អ្នកនិពន្ធអ្នកស្រាវជ្រាវ អ្នកបោះពុម្ព អ្នកចែកផ្សាយ ។
- ៥- មានឱកាសបង្កើនសមត្ថភាពជំនាញរបស់ខ្លួន តាមរយៈកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលជំនាញរបស់សហព័ន្ធ ។ មានឱកាសឈ្វេងយល់ច្បាប់និងបទដ្ឋានផ្សេងៗទាក់ទងនឹងវិស័យសៀវភៅ ។

Benefit of membership in the federation for the development of the book sector in Cambodia

Being a member of the Federation for the Development of the Book Sector in Cambodia means you share in helping and developing Khmer society, especially in the educational field through your activities relevant to books. Besides these, you will have the opportunity to join other activities like:

- 1, Use your skills and capacity to help the community for book development in Cambodia.
- 2, Have the opportunity to conduct research and other activities that are part of the Federation's program.
- 3, Have the opportunity to meet and discuss issues of common interest with librarians, authors, researchers, publisher and distributors...
- 4, Have the opportunity to enhance and develop your skills through the Federation's skill training program.
- 5, Have the opportunity to understand laws and other norms which are relevant to books.

Être membre de la Fédération vous permettra de participer activement au développement du secteur du livre et de la lecture au Cambodge.

Vous pourrez également mieux comprendre les différents aspects du travail éditoriale (creation, production, cadre législatif), rencontrer et travailler avec des bibliothécaires, des auteurs, des chercheurs, des éditeurs ou imprimeurs et enfin, développer vos compétences grâce aux sessions de formation organisées par la Fédération.